

هفت سال گذشت

رسمیا نقش بر جسته ای خواهند داشت • بسیاری از کارشناسان مسائل بین المللی درباره هریک از جنبه های گونه گون تغییر رژیم، و علل و موجبات این دگر گونی مقالات و کتابهای نوشته اند و در واقع اهمیت قضیه آن انداز میسرده هست که این همه عطف توجه را توجیه کند • خلاصه کردن هریک از این نوشته ها خود از حوصله یک نوشته برای روزنامه، با هر قطع و حسم خارج است • هدف نگارنده نیز به هیچ وجه پرداختن باین نگرشها و ارزش یابیدن نیست، خاصه که همه آن بررسیها و تحلیلها از لحاظ علمی بمیک اندازه درخور توجه نیستند و پاره ای به داستا نسرایی بیشتر شباهت دارند • ما بیشتر به برداشتهای نبروهای اویورزیسیون ایر نی توجه داریم، هر چند در برخی از موارد این برداشتهای حدی نیستند و ناچار نمی توانند درخور بحث و گفتگو باشند •

بولاپیری ۲

بیره وه ری چل ساله ی دامه زرانی کوماری کوردستان

نیشتمانی لمت و کوت کراوی دا به کورتایی بی هینانی دهسه لاتی شوومی ریژی می دینگتاتوری پهله وه ی تالای زرگاری هملکرد و دهسه لاتی سیاسی کرتنه دست و حکومه تی میلی و دیموکراتی دامه زراند •

بو لاپیری ۳

کورد و سالی ناشتی جیهانی

کوری نه تفه به گکرتوه کار بیاری دا • سالی ۱۹۸۶ به سالی ناشتی جیهانی داینریتو داوای له گشت حکومه ت و ولاتان کرد که له م باره وه هه نکاوی گرتنگ و پیوسته یان • به راستی مروقایته له ترسی هه ره شهی ناتوم دا پیوسته گی به کجار زوری به ناشتی و به وه ست هینانی مرجه کانی پیش خستی شارستانه تی و پته و کردنی هاوکاری و دوستا بهتی نیوانگه لان همه • •

تفه وه هیوا و هویتدی که لانی به یارا • سن و چه سپاندنی ناشتی و شائش و دورر خستنه وهی ممتسی شهی ناتومی پته تر کرد وتو ویژی رژیمه رانی بهرزی به کیتی سوفیتی و نه مریکا بو له رژیمه له نیوه راستی دوا ما نیکی سالی رابردوو دا • م و تو ویژی که همه بو لاپیری ۱۰

بدون تردید برچیدن بساط استبداد سلطنتی در ایران، رویدادی شگرف با آثار و عواقبی درخور توجه در سطح منطقه و در مقیاس بین المللی بود • اهمیت استراتژی یک ایران، از لحاظ منطقه ای و بین المللی و نقشی که ایران محمد رضا شاه، از سال های ۱۹۶۸ به بعد در منطقه به عهده داشت، ظرفیت بالقوه و بالفعل اقتصادی و نظامی ایران در مقایسه با سایر قدرتهای محلی در خلیج و در منطقه، نقش ایران در اوپک همه وهمه عواملی است که بنوبه خود، در هر گونه تحلیل از اوضاع باید در نظر گرفته شده • وطنما در ارزیابی نتایج دگر گونی عظیم ناشی از برچیدن بساط استبداد سلطنتی نیز باید بحساب آورده شویند • روابط کشورهای بزرگ با رژیمی که بنشین رژیمه استبداد شد نیز محتوی است درخور بحث و گفتگو، که البته خطوط اصلی سیاست داخلی و خارجی رژیم، نیز بعنوان فاکتور تعیین کننده در این بر

دووی ریمندانی ثم سال چل سال به سفر دامه زرانی کوماری دیموکرا تی کوردستان تی دهی ری دووی ریمندان له سزوی برله خیمات و تیکوشانی نه توهی کورددا به روزیکی ممرن وه شه سیرمه گی پرشنگدار ناسراوه وه هر گیز لیمیر ناچینتوه •

تفه وهی کورد لهم روزه بیروزه دا، یانها و میه کی دوروو دریز و جهرمه سوری و چه وساتوه به دهستی حکومته کانی کونه بهرست وسر به شمیر بالیم، له به شکی کوقاری "نوی زینوت" تورکانی نیئور • یکی خیزی کومونستی بولغارستان له ژماره ۱۱ ای سالی ۱۹۸۵ خودا لهم وتاری ژنره وهی به قه له سی " دیمتر کیمورگی یف " بلاو کردو • توه • سمبارت به گرتگی نیوه روکی وتاره که شمه کورتهی وهر گیترا وهی شه بلاو ده کمینه وه •

مهسه له ی کورد له تورکیا بو لاپیری ۹

سهره تایی وته

نمته وهی بهک به فهرهنگتکی کون وبایه خداره وه، له به کیک له ناوچه هره ناسک و گرتکه کانی روزه لاتی نیریک ونیوه راست داله شه ری مان ونه مان دایه •

نمته وهی کورد چمد هزار ساله به چنگ و ددان وبه هه سورتوا • ناوه له ناو و نیشانی فهرهنگی وهومی وله نیشمان و ده سگه و ته کا تی باو وبایرانی بساوانه پاریزگاری دهکات، ناوی شه هاوشانه له گهل بیانوتهی و جوامتری • به درژیایی سدان سال و سهردهم، له خما تی بهام دا، پشتی گهلیمک دورمانی له شه ری داوه و خوشی هه روا ساونه وه •

زور جار دورمنه فیل نارهکان که له مه بدانی شه ردا بهر هه قتر نه هاتون ونه یان توائیوه بهر بهر هه کانی له گهل بکن، جاری یاباوانه به چکی قبل و ته لکه و قریو له شه ری یان داوه ونیشتمانی خوشاویو به بیت و بهر هه کتیمان کردوته میمدانی راو و روت • له راستی دا لهو خیمات و میمدانداری هزاران ساله دا، چه کی هره نیز و به کاری ته توهی کورد، قریو و دووبه رکی نانه وه وفر و فیل بوه •

نتیجه له لایمی خیمات کیرانهی نمته وهی کورد، نیشتمانی بوونی فهرهنگی شه به درژیایی میزوو له گهل قه وه کل و شارستانه تی کونی دانیشتمانی ناوچه دراوسپه کانی کوردستان، تیکه تی به دلخوار و با به زوری له گهل ثم گهل ونه مانه که له دارشتی ثم شه ری نیشتمانی هاو بهش بوون، له لایمک بوته هوی بهر زیوونه وهی بله ی فهرهنگ و له لایمکی ترشوه وه دهه تایی شه مان که بوته دهست که به توره ی خو نه خشی خو یان له سر ته ته له ی پرشنگداری ثم خارسانه میه تراسا بکن و شه قلی خو یانی یتهو سن •

بهشی سرنج راکیش روله کانی نمته وهی کورد، له دارشتن و ده رله منند کردنی ثم شارستانه پرشنگداری که به ناوی شارستا نهی نیسلام ناسراوه، حاشای لی ناکری و تمنامت دورمانی نمته وهی کوردیش سهره ری کشتیمال وبایه کی نارهوا، نیشتمانیوه شه م راستیه له لاپیری میزوو بیره وه •

له سهر دهی جور به جور دا، هیندی روله ی نمته وهی کوردیش، تهک ههز له کوردستان، به لککو له سهر گهلیمک ناوچه کانی دراوسپه دا دهسه لانسان هیره و فهران رهوا بوون و تهک ههز هه بوونان، به لکوو ده سگه وته فهرهنگیه کانی قوم ونه توه کانی ثم ناوچه شان پاراستوه •

له سهر دهه هره تاریکهکان دا که ژاری ده مار گیری وه له شهی شایمی، رووتیکردنی هونه ری موسیقایی به گوناج و ناوان داتاره روله هونه مر معنده کانی کورد، باری توری یاراستن و دهوله سه سد کردنی ثم هونه ریان له سهر شان بوه وبه هملگیر ساندنه وهی جرای به شیری ثم هونه ره، خرم تیکی لی هانویان به هونه ری مروقایتهی کردوه ولهم ریکایه وه به همق ده سته خوتانه ی شوای هونه ریان بولای خو راکیشاره •

له سهرده می نویدا، وه لهو کاتوه که نمته وه کانی فارس و تورک و عرب له ولاته بهر ده سته کانی شیران و عوسمانی دا له گهل شوینواری شارستانی بوئی بوونه ناشنا وبه سهر مشق وهر کرتن له نمته وه کانی روزنواوا، رنگای دهه جیون له دواکه و نوویان له ادا سهره ری سی حیرب و ریک خراوی سیاسی و بلاو کراوهی روزانه و جه نووی و • •

بولاپیری ۲

پاشماوه ی لایه ری ۱ سهرمائی ۰۰

و هند دا دیتوه، رۆله روناکیره کانسئ
 نتهوه ی کوردیش، شان به شانی شوفان
 ریکخراوی سیاسی تابهتی کوردی بان دا-
 مزراند و بلاژ کراوه ی سیاسی وشده بی-
 بان به زمانی کوردی، کرد به دستمایه ی
 تیکشان و تفعلا لا مۆ کرتنه پیتی رتگای
 پیتکوتین و نو خوازی.
 شاره را بون له تیگه بیشتنی شتا-
 ناسون "و یهل و پایتاسیونالیمسته وشکه
 رۆگانی فارس و تورک و عهره ی، یۆ بناخه
 دانانی نهم جوړه دهولتانه و به روالله ت
 یلک پارچه، ههر له خوژه له بهر چار نه-
 کرتن ریا به واتی رووتتر، له ژیر پینانی
 سرشت و تابه تیکانی قوم ونهتوه بی-
 دهستد لاتنگانی دانشوری شیران و عوسما-
 نی به دواوه یو، راست لور سهر دهمانه
 دایه که له گشت لایهنگانی قهرهنگی و
 نیزایی و سیاسیه، شهرتیک نویستراو-
 به سهر نتهوه ی کوردا به پیترا وکه لسه
 ماردی سد و پینجا سالی دواویا د رتژی
 هتیره و شیتاش بهر دیواوه .

توتوانین به راشکاری بیژن که له
 پیتوانه و بهر ژاورد کردندا، هیچ نهتوه-
 یلک لهم چیبانه دا به قهرای نتهوه ی کورد
 یۆ پاراستنی نار و نشانی نهتوا بیستی و کو-
 لتوری و میژوییی خو ی خبانی نه کرده و
 به قعد شو منللهت تاوانی قوری گیانی
 و مالی و مدعو ی نهم خو راگری و پسارا-
 ستمی نه دواوه . له سهر دهمی شتد دا به
 نه دنگانی و پتنام و شلچیزا بر له خبانی
 زرگاری خوازی نیشتمانی دا، زور ترین زیا
 نیان دیوه هیزا ترین جمعا سدی سهر ده-
 سیان به خویتی رۆله دلیره گانیان له سهر
 لایه ری میژوو تومار کرده شه که تواروی
 زیان و له نیو چوینی راسته قیندی تیکو-
 شهران و خهلکی بی دیقاع له ههمو بهت-
 کانی کوردستان به بی پیتوه نان دیوور له
 بوغز و غریز بخیمته شه زمار موی کوی نهم
 زیان و له نیو چوانه، کوشتر و له دار-
 دان و دور خستنه و بهر ههمی شهری سهر
 کوت کهرانه، شه زمار ی نهونده به سام و-
 داخدار نشان ددها که لعش مروفی دل-
 ره قیش دله مر پیتی .

شیکومان شه که له گهل ژماره ی خه-
 لکی و پتنام و شلچیزا بر به ژاورد یکسری
 زهره و زیان و قوتانی لوان که متر نیه،
 هدیگوتوری تابهتی جوغرافیا بی کسورد-
 ستان و که مارو درانی له لایه نهم ولانا
 نهوه که دیر له تیکانیان حاشا له بوونی نه-
 توه ی کورد به هاسانترین رتگای بهر به
 ره گانی "مدسه یی کورد" ده زان، هلو
 مفر چیک پیک هتیاوه که نتهوه گانسئ
 چیبان که متر له وه زعی راسته قیندی کورد
 ستان ناگادار بی، ههر شیتا له ربه وندی
 خبانی بهر بهر تیکانی چه کدارانه دا که له

بهتد جیاوازه گانی کوردستان به سهر نهته
 وه که مان دا سه پینراوه، روزانه به ده بان
 و به سدان کس له رۆله گانی نهم میللهتته
 به شیوه یکی داخدار ده کوژرتین، بی شهوه
 که نهانته دهنگ و باسیان به گوئی خه-
 لکی به شهر دوست و باش بهری چیمان-
 یگات . برینداره کانی بی شه زمار له پیو-
 کترین دهره تان بی به شن . شه که چار و
 بار دوکتوریک له ریکخراوه خیر خوازه گانی
 رۆژاوا ریمان بکویته نهم ولاته، راسته-
 کی شو تو به چار ده بین که گیرانوه ی-
 دهیمته هوی سهر سورمانی ههمو گوئی کوری
 که به سهر سور مانوه ده برسی : چون لهم
 سهر ده مدها له قوژرتیک نیگ نه گهونده
 دور له ناوندی شارستانه تی، تاوان و جنا-
 بهتی ناوا دهگری و لغوش خهراپتر به
 "پیداویستی" زبانی خهلکی کوردستان
 ده زمیز دریت .

هزاران کورد که بوونه فوربانی
 زولم و ستمی ریژمه دیکتاتور و سهره روو
 دواکتوته گانی تورکیا و شیران و عراق، تا-
 واره و دهر به دهری هه دهران بوون و دور
 له نیشتمان له ههل و مفر جی دژوار دا به
 داخ و دهر دیوه زبان دهیمته سهر و لهر-
 سنی دا له ترسی عفریای که به سهر گیان
 و مالیان دا زال یوه پینایان بو ماری سن-
 بوئی برده .

به لام له سهر شو حال شهوه، شهر
 ناواره و دهر به ده رانه، تمانه تی بو چار
 قوجاندیکیش خوشک و براو دایک و مای
 و هار نیشتمانه کانیان له بهر نا بهنوه
 ختمو داخ و به زاری خوشه ویسته به جی
 ماوه گانیان به گیان و لهش ههست پیتی
 ده گن . شهرکی ههره پیچوکی نهم دهر به ده
 رانه شهویه که هاواری گهلی کوردی سن
 دست بهم ولاتانه رایگه بین که شید عای
 شارستانه تی و به شهر دوستی ده گن به-
 یاننامه ی نتهوه به ککرتوه کان و مافی مروف
 وهک دهستکوتنه کرتنگو بهر خهلکی شار
 ستان و مروفایه تی رتیر لئی ده گن .

بو لایه ری ۱

پاشماوه ی لایه ری ۱ هفتمال ۰۰

در طیف اوپوزیسیون سلطنت
 طلب، که البته خود این طیف نیز سبک
 دست نیست، دوسوع برخورد و دوگوسه
 ارزیابی چشم گیر است: گروهی از آنچه
 که منظور رسمی "انقلاب اسلامی" نام
 گرفته است به عنوان "فلسه خمینی" یاد
 می کنند، و گروهی دیگر برچیدن ساط
 نظام استبداد سلطنتی را که، البته بهت
 کم شده تان نیز هست، حاصل توطئه
 "گواد لوپ" میدانند! و چنین ادعا می
 کنند، که قدرتهای غربی از بیم اینکه
 سادا ایران محمد رشائاهی منافع منطقه
 ای و جهانی شان را بخاطر اندازد، دست
 به دست هم دادند و به اصطلاح عوام زیر
 آب ریزم را زدند. نه آناتکه اصطلاح

"فلسه خمینی" ترجیح بند گسلا مشان
 است. و نه این حجانت که به دنبال
 بهت گم شده شان می گردند، هیچک
 ظاهرا انتقادی به شهوه نگرش و شناخت
 رشته ای مسائل اجتماعی و سیاسی
 ندارند، و اگر هم آشنانه شیوه های علمی
 شناخت مسائل اجتماعی و سیاسی باشند،
 گوئی صلاح خود را در این میدانند که
 اسبهمه را یکباره به بسکو نهند، تا
 درگیر سافسانی که خواه ناخواه داسر
 گمراش خواهد شد نگردند، و سهل و آسان
 با اصطلاح نظریه های بی در آوردی شان را
 به کرسی سناستند و هواداران واقعی یا
 ادعائی شان را بر کرم کنند، و اگر سر
 حسد اتفاق در این طیف کسان باشند که
 بخواهد بررسی ها و تحلیل هایشان را
 رنگ و جلای منطقی بدهند، از آنجا که
 در سده تمدنه های پیش ساخته ذهنتان
 اسیرند، لاجرم تحلیلی بسکوبه ارا شه
 می دهند، و فقط به بحث در سازه سبک
 سلسله از غل و عوارض می پردازند آن
 هم در سطح، و به در عمق و در رابطه با
 رصنه های عمیق اجتماعی و سیاسی این
 غل و عوارض، از آن جمله است نوشته
 های داریوش هاشمی که به هر تقدیر در
 چهار جوس که بیان شه در خور توجه
 است. و حتی قابل مقایسه با بسیاری از
 نوشته های متر سبی بعضی مدتها ن
 ملی گرائی نیز نیست.

در طیف سهره های غیر سلطنت طلب، یا
 اسوهی از بر حوردها و تحلیلهای بر خور
 می کنم، که نهم شه اختلافانی که در
 تعمیر ویا در بیان دارند، در مجموع در
 سه گرایش عمده خلاصه می شوند:
 گرایش نخستین گرائی است که
 هواداران آن بقدر چشم گیری در سالهای
 نخستین بر فراری جمهوری اسلامی
 داشتند و از آن بعد نهم درجه اوپوز-
 سیون جه از لحاظ تبلیغاتی وجهه از
 لحاظ ساززه علمی تا هم از سلطانه بنا
 غیر آن بقدر شان توجهی داشته و
 دارند. هر چند که ارزیابی این گرایش
 دستخوش نظرات اساسی شه، اما هم
 چنان از دیگر گوسهها و رویدادهای سال ۵۷
 بنام انقلاب نام می برد. این گسرا ستر
 ابتدا انقلاب را، انقلاب یا شکوه ضد
 شیمیرالیستی و مردمی، توصیف می کرد
 و دستخوش ساطه قملی را تعدیل کرده، و در
 سالهای اخیر انقلاب را نه با آن توضیف
 های ستایش گونه، بلکه فقط به سلقیب
 "ضد سلطنتی" وصف می کند. بدسبی
 است این تعمیر لحن و بیان و تعمیرات دقیق
 بر، تعمیر موضع تصادفی نموده و نیست،
 و بیشتر از هر چیز محصول تعمیر موضع
 رهبری این گرایش در مورد رهسمری
 "انقلاب اسلامی" و خابنه تخنی خمینی
 است. و نیز از این لحاظ است که از جهت
 تئوریک معنا و بابه ای برای داغیه نقلی
 شان که به تعمیر خودشان، رسالت به
 انجام رساندن انقلاب نوین رهائی بخش
 میانه، داشته باشند. این گرایش بطور
 عمده از سوی سازمان مجاهدین خلق
 ایران، و جریانهای دیگری که در مسدار

سیاسی و ایدئولوژیکی، آن فرار دارند،
 نمایندگی می شوند.
 دومین گرایش، گرایش است که
 دیگر گوسه های سال ۵۷ را بنام "انقلاب
 خلقی، ضد استبدادی، ضد سلطنتی، و ضد
 امپریالیستی" نام گذاری می کند. این
 گرایش مدعی است که کلمه حوادث و حر-
 بانات اجتماعی و بخصوص حوادث ابرا-
 نرا، بر مبنای تحلیل علمی مشخص از شرا
 بط خاص سیاسی و اجتماعی ایران، ارزیابا-
 بی و بررسی می کند و موضع گیری های خود-
 را بر این مبنا دقیق و درست میدانند. و در
 طول پنج سال بنام توانش از رهبری انقلاب
 اسلامی و به خصوص شخص آیت الله خمینی
 نعمت بی چور و چراداشته، و حتی گاه تا
 بو لایه ری ۴

په یامی موکری

له و روزانه دا په یامی شه خسیه-
 تی ناسراوی کورد کاک موکری مان
 پی که به شهوه یکه بو کومیمته بهر یوه-
 بهری جیژنی چل ساله ی دامه زرا-
 نی حیزبی دیوکراتی کوردستانی
 شیرانی نار دوه . نهم په یامه له تا-
 میلکه به کی جوان و خنجیلانه دایه
 زمانی فارسی بلاژ کراوه ته وه .
 سه باره ت به گرتنگی نیوه رو-
 کی شه و په یامه که به لای شه وه
 نهک هه ر بو حیزبی دیوکرات به
 لکرو بو گشت ریکخراوه سیاسی کانی
 کوردی باری ناموزگاری و به سوودی
 هه به ، وه رگیراوه ی شه و په یامه
 له دوو ژماره ی روزنامه که ما ندا
 بلاژ ده که پینه وه .

یو کومیمته ی به رتوه بهری
 جیژنی چل ساله ی دامه زراسی حیزبی
 دیوکراتی کوردستانی شیران،
 هار ریانی خوشه وست!
 له ولای بیجاسی شو کومیمته به
 و له گهل سویان یو شه وه بادتان کرد
 بیوم، به دهره تی دهران و تیرا بیروز
 نابی له یلک به کسی شه ندامانی حیزبی
 دیوکراتی کوردستانی شیران، به تا-
 بهت پینشه رکه دلیره کانی که له به-
 ته ریزی شهرف و شانازی دا بیواونه له
 تا مانجه به رزه گانی شینسانی دیقاع
 ده گن و دلیره نیو شه باندنی فرما-
 سی به هه فی نه ته وه ی کورد پیتی دا-
 ده گن و گیانیازی ده گن، به کورتی
 چه ند سه به شیک وه بهر خه مه وه :

پاشماوه ی نهم په یامه له ژماره ی دا هاتوو دا بخویمته وه

پاشماوهی لاپیری ۱ بیروموری

زولم و زوری و سیاستی شوکتیستی حکومتی ره زانا له همو باریکهوه سر - زه له گهلی کورد بریو - شوکتیستوار ی زمان وکولتور و دابو شوکتی نتمه وایستی کورد کوپتر کرابووه، جل و بهرگی کوردی قهدهخه کرابوو، منالی کوردی بهک هه ر نمدتوانی به زمانی زکماکی خوئی بخو - ئی، بهلگور له فوتابخانهس زمانی کور - دی لی قهدهخه کرابوو، دهسوانه به زمانی فارسی بدوی.

کوردستان کرابوه بهعدیخانه بهکی گهوره و حکومتی ره زانا هموو بیرویا - وهریکی تازادینخوازانهی خنکاند بور - سر بریوی عیل و عه شیرینی کوردکان به شیوهیکی و حشپانه سرکوت دهکرا - کهلیک عیل و عه شیرینی کورد له ناوچه و مصلحتی خوئیان یو ناوچه دوور کهوتو کانی شیران کوپترانهوه، هیتندی تایقهی کورد به تهواری قه لاجوکران له ده هزار کس عیلی جلالی که له زه منالی حکومتی ره زانا دا یو ناوندی شیران کوپترابوونهوه، سالی ۱۹۶۱ تصا چه ند بعد که میان گه رانهوه یو و لاتی خوئیان به کوردی سیاستی ره کهه به - رستی ره زانا نتمهوهی کوردی له تواند - نهوه تیزیک دهکردهوه، شهری دههسه می حیپاتی وهانی شوروی و لاته یوک گره - کان دام و ده زکای ریزیسی دیکتاتوری و سره روی پهللهوی پیجاوه و که لانی شیران یوویان هاتووهر، و تازادینخوازانی شیران ان کهوتنه تیکو شانی سیاسی وینک هیتا - نی حیزب و ریکخواری پیشکوه و تنخوازانه گهلی کوردیش که له ژیر سا ری قورسی ستمی نتمه وایستی و حیپایستی یشتی چه مایوو، ژیرانه کوردستانی له ژاندارم و له شکر و حکومتی تازان پاک کردهوه، تازادینخوازان و رووناکیبیرانی کورد قولی مهردانه یان لی هلمانی وله خدمات و تیکو شانی سیاسی و خوئی کهوتن و کوهلهی زی - کاف یان دامه زانسد - زی - کاف له همو به شه کانی کوردستان لی و پوی بیلو بوونهوه و کولانی خلکی یو مهیدانی خدمات راده کیشا ۱۰۰ مه زانی کوهلهی ژیک زیمه رانیستی جولانه وی زرکاری کوردی له چنگ شیخ و سهرک عه - شیرتان هیتادهر و نهم جاره ریکخواری به کی سیاسی له هل و هرجیکی ترازوی کوهله لایستی دا ریمه رانیستی تیکو شانی سیاسی گرتنه دهست.

بیک هاننی حیزبی دیموکراتی کوردستانی شیران بوو بهوهی نهوه که جولانهوی زرکاری خواری کورد به کوپتره ی بهر تابه و تاناجی روون بکه ویته سر شه قاسی راستی تیکوشان و جیگای خوئی له نیو کور کوهله پیشکوه و تنخوازه کانی شیران و جیپاندا بکاتهوه.

قازی محهمد ریمه رانی حیزبی دیموکرات به لیکدانهوهی ورد و تیکه - یشتی ناگوکی و ناتامایی به کانی نسیو خو و دههوهی کوردستان و ههل و هرجی جیپان، یو دامه زانندی حکومتی میلی

و به دهسته گرتنی دهه لاتی سیاسی همنگاری هلمنا .

روزی دوی رښاندانی ۱۳۴۵ - ۲۲ ژانویه ۱۹۶۱ له شاری مه هسباد دامه زانی کوماری دیموکراتی کوردستان - تی راگماند و حکومتی میلی کورد - ستانی دامه زانند .

حکومتی میلی کوردستان بزر بوورانهوهی زمان و هه همنگی کوردی ودا - مه زانی هیزی بهرگری، بووراند نهوهی شاپوری کوردستان و بهر زکرندهوهی پلهی ژبانی خه لک و بهروره کردنی لار و بهشار کردنی زمان له کاروباری سیاسی و هه همنگی یو هه هلمین حار له کورد - ستان و دانانی قوتا مخانه روزنامه و چاپه منی و رادیو له ماوههکی کورت دا همنگاری کرتگی هلمنا .

کوماری دیموکراتی کوردستان بوو به یمنگای تیکوشه رانی کورد له همو پارچه کانی کوردستان و زولنه کانی گهلی کورد روویان دهکرده مهناد وله کاروبا - ری سیاسی و هه همنگی و نیرامی دا به - شدار ده سوون حیزبی دیموکرات به نزیک بوونهوه له هیزه دیموکراته کانی شیران، جولانهوهی زرکاری خواری کوردی به جولانهوهی دزی شمیربالیستی سهر - سهری شیرانهوه گرتندا، به کورسی حکومتی میلی کوردستان له ماوهی یازده مانکه تهمنی کورتی خوئی دا، نه - خشیکی لهوتوی له کوهلی کوردهواریدا یاری کرد که شیشاش پاش ۴۰ سال ههر بهر جاوه و شیشاش به شلپام و هرگری له ری و شوین و ریمازی نهو، تیکوشه رانی کوردی خدمات دهکهن و یو کهیتن به نامانحه کانی نهو گیان بهخت دهکهن.

نیریک بوونهوهی کوماری دیموکرا - تی کوردستان له بهر ی دیموکراتی و پیشکوه تو له شیران بوو به هوئی نهوه که شمیربالیسته کانی شه بریکاو شنگلیز ترسیان لی نسی که بئیته بنکهی تازا - دینخوازی یو سهرانهی شیران له لایه - کی دیکهش لهوه دهرمان که سرکهوتنی کوماری کوردستان که به دهست کومانیبه کانی

کوماری کوردستان کار بکاته سهر حولا - نهوهی کوردستانی عراق و یو سهر جاوه نهوتیه کانی کوردستان که به دهست کومانیبه شنگلیزه کانهوه بوون مترسی بیک بیستی .

راپه رینی گهلی کورد که کوماری کوردستانی لی ویدی هاتوو - سووربه درگی چاوی حکومتی شمیربالیسته - کانی شنگلیزو شه بریکا و یشتی کوهنه په رستی شیرانی له زانند کهوتنه پیلان نامه و بعدا خوه له جابوونی زه منی عمی بوئوهان، واته لاواز بوونی هیر ه کانی میلی و دیموکرات له سهرانهی شیران، له بازی سیاسی و نه تکلیتیهوه، ند ناسینی نیوه و کی سیاستی به لارده ر - نهی شمیربالیستی شه بریکا، بوو به هوئی نهوه که هیزی کونه په رست و دزی گهلی به راویژ و یارمندی شمیربالیسته کانی شنگلیزو شه بریکا کوردستان په لار مار بدا

و کوماری دیموکراتی کوردستان تیکوشمنی .

شکایی جوولانهوهی دیموکراتی کورد له کوردستانی شیران بوو به هوئی سرکوت کردنی هیزه دیموکرات ویش کهوتنخوازه کانی شیران و گه رانهوهی سهری و دیکتاتوری له ولات دا، بهلام دهستکوه و تیکو شانی کوماری کوردستان له ماوهی کورتی یازده مانکه دا بوون به سهر جاوه هیک تازه یو تیکوشان و خوئی به - خت کردن له پشماوی زرکاری کوردستان .

تیکوشی نهو سهر دهه له سهر جیپا کانی کوردستان ههر خو دموینی و شووو نتمه - وهی کورد له ههر لایه کهوه له گهل ریزیسی کونه په رست و سهره یو بهر بهر هکایی دهکا - له چل سالی راپردودا گهلی کورد سی تری له زندان و شه شنگه هه شمدام رتی پیشه وای نهه ری درتزه داوه و به خیمانی نه سپاوه به شیوهی سیاسی و نزامی، بهزاری خوئی له ریزیسی کونه په رست و سهر به شمیربالیستی په هلهوهی دهر بری، گهلی کورد به درتزه پیکدانی تیکوشانی سیاسی له لایه کهوه دزی زولم زور و ستمی نتمه وایستی و حیپایستی خیماتی کردهوه و له شورشی سهرانهی که لانی شیران دا دزی ریزیسی پاشانی به همو شیوهک بهشار بووه و وه که هه - موو جار به بهخت کردنی به شیک له روله زرکاری خواری کانی، نهختی کرتگی له رووخابی ریزیسی شادا یاری کردهوه، به ز هیوا به، ریزیسیکی سهره خو و دیموکرات بخته سهرکار و وئاری دابین کردنی تازا - دی وهانی زهممتکشان، دان به مانه کانی کدلانی زور لیکراو دابینی و گهلی کوردی چاروسوی خو بکرتنه دهست .

به لام ریزیسی کوماری نسلای شم جار به پشماوی نسلام یو سهر کورت کردنی جولانهوهی زرکاری خواری کورد، کورد - ستانی به لار ماردا و گهلی کوردی ناچار کرد یو پاراستی بوون و ناوو نسانی خوئی دهست بدانه چهک و له بهرامه ر تانک و توپ و یوسارانی له شکر و خومعی دابهر بهر هکایی بکا ساوهی شمش ساله کوردستان کهوتنه سهر په لاماری به کیک له ریزیسی ههره کونه په رسته کانی جیپا گهلی کورد خرابتر له چل مال پیش مه - ترسی مان و نهمان ههره شهی لی دهکا وله بهر بهر هکایی قاره مانانه به دهه، هیچ ریکا و چاری دیکه یو نه ما و متهوه . زهممت کیشانی کورد باش ههست بهو مترسیه دهکهن و ههر یویش به هه سوو تواناوه له پیشمه رکه قاره مانه کانی کوردستان به مال و گیان یشتیوانی دهکهن .

له چل سالی دامه زانی کوماری - دیموکراتی کوردستان ۱۰، جوولانهوهی زر - کاری خواری کورد هیزه ریمه رانی به سیکه، په یا می تازادی و دیموکراتی و زرکاری له سن دهستی . جوولانهوهی گهلی کورد شم روه له ریزیسی جوولانهوهی دزی شمیر یاس - لیستی و زرکاری خواری که لانی جیپان - دایه و له لایه هیزه پیشکوه و تیکو شانی و تانی جیپان ناسراوه و دشکی داوه نهوه . له یادی چل سالی دامه زانی

کوماری دیموکراتی کوردستان دا، شهرمدن وهر کرتن له راپردوو، بیکیتی و هاوارکی یتهو له نیو حیزب و ریکخواریه سیاسیبه - کانی کوردستان، دوسایستی له گهل هه - موو هیزه دیموکرات و پیشکوه و تنخوازه - کانی ناوچه و جیپان، پیش گیری له روز - داوه راپردوه کانی که بوون به کوسپی سهر ریکا ی سهر کهوتنی خیماتی گهله که مان - وهک پیدایستی بکرتگی و زق خوئمنو - بستی و سهرکی هموو تیکوشه ریکی کورده هیوادارین هموو ریکخواریه سیاسیبه - نی کوردستان و روناکیبیره دلسوره کانی گهلی کورد، پتر له هموو کاتیک ههست به وهزیسی ناسک و بر له مترسی بکه ن - بهرزه و هندی کشتی نتمه که مان بخته بهر چار و به شلپام و هر کرتن له دهست کهوتنه کانی کوماری کوردستان روز به روز پتر یو کهیتن به نامانحه دیرینه - کانی نتمه که مان تی بکوشن و ریزی خیز - یان پتور تر و تیکسراو تر بکهن .

با له گهل ریز و سهر دانانندی بزر پیشه وای نهه ر قازی محهمد و هه سوو شهیدانی کوردستان، به بهک دل و بهک زبان و به کیتی کردهوه یو سهر کهوتنی جوولانهوهی زرکاری خواری کورد و یو زرگا ری زهممتکشان کورد له هموو جوره چه مانه و بهک تی بکوشن .

با داب و شوبه بهر و بهرزه کانی کوماری کوردستان و پیشه وای پاسبه بهر قازی محم مد له بر نه بهسوهوه تا زرکار بوون و سهر کهوتنی به کجاری که یشتن به سوسالیرم و دیموکراسی شور شکرانه خیمات بکهن .

حه بیرانی دایکی نشتان

نهم پارچه نتمه بیه به قه له می دخت

محهم مددی شهیوی چل مال له مهو بهر له ژماره ۳ ی روزنامه ی کوردستان ۱۵ ی ژانویه ۱۹۶۱ دا بیلو کرابووتنهوه .

ده قی حصرانه که

"نهی جهرگو هسوا و کانم، نهی روناکی هه ردوو چاوه کانم، تو خودا که یله خفو هستن، دایکی شیوه لپی قه ماوه . . .

تابه جاریک نتمه تو او ره زرکاری بکهن - ونه جاتی بدمن . چاوی پرله خوئیانوم له سویی کوره کوزرا و کانم له ریتی من دا روناکو گمش بکه نهوه . روخسارم که به چه تکی کوره ناخلفه بیگانمه ر سته کانم رمش بووه، به فرمیسی چاوی خوئیان سورو سپی بکتمهوه، تاجیرازاوه و به زیرو گهوه ره یاقوت و مرواریم لسه کم، بهرگی کسکو سور و زهر و بنهوه . شم ده بهر کهن شو جا .

"به هه لپه رکی و چوئی برای بوئین" هه تا بزانی که شیو مش شیره میرن" "شموی چه هل و نهمانی و خوئی خرابی بهر و زوی علم و چاکی و صر بکیرن"

پاشاوهی لایمیری ۲ هفتسال۰۰

آنجای پیش رفته است که متهم به همکاری در عملیات ارگانهای سربوگر رژیم و لودان جریانهوا عناصر اویسوز. سیمون مترقی گردیده است. این گرایش مدتهای مدید اصطلاح زخظ امام" را به عنوان ملاک و مشخصه ارزیابی هر حرکت سیاسی گوهپای دیگر در مطبوعات و نشریات به عنوان سنگ محک برای باز شناختن سره از ناسره به کار می برد، و فقط در دو سال اخیر که در زیر ضربات رژیم قرار گرفت، به تدریج تغییر موضع داده و اکنون رژیم جمهوری اسلامی را باین عبارات توصیف میکند: " استبداد مذهبی به شکل تمرکز اختیارات قوای سه گانه مقتنه و مجریه و قضائیه در دست یگفرد برپایه اصل" ولایت فقیه"، کنترل پلیسی جامعه، سرکوب آزادیها و حقوق دیموکراتیک مردم، یگفرد و بازداشت و شکنجه و قتل و اعدام مخالفین، اعمال ستم ملی سر خنجهای ایران، حمایت از منافع کلان سرما یسه داران و بزرگ مالکان بمنابۀ پایگاه امیرالیسم در ایران، نفی هیرستی مسالمت آمیز و معرفی جنگ بعنوان رحمت الهی"، دخالت در امور داخلی کشورها به بها نسه "ندور انقلاب اسلامی"، کمونیسیم ستیزی و شوروی ستیزی". و بر این مینا شعار سرنگونی رژیم جمهوری اسلامی در دستور روز قرار داده است. مهمترین نسانندگان این گرایش حزب توده ایران و سازمانهای جریکهای فدائی خلق ایران (اکثریت) می باشند.

گرایش سوم، گرایشی است که قیام مردم در روزهای ۲۱ و ۲۲ بهمن ماه سال ۵۷ را برای براندازی رژیم استبداد سلطنتی، به عنوان یک رویداد تاریخی و مهم مورد تحلیل قرار داده و از یگار بردن اصطلاح "انقلاب" در مورد رویدادهای سال ۵۷ عمدۀ پرهیز داشته و در طول هفت سال گذشته با شدت و ضعف همواره در صف مقابل رژیم جمهوری اسلامی و رهبری آن قرار داشته است. این گرایش نیز به توبه خود طیف وسیعی از گروهها و جریانهانهای مارکسیستی را شامل است، که در حال حاضر برخی وجود خارجی ندارند، و برخی دیگر در قالب احزاب و سازمانهایی که داعیه کمونیستی دار ند به فعالیت خود ادامه میدهند.

وجه مشترک بخشهای پیش گفته و یوزیسیمون اعم از سلطنت طلب و غیر سلطنت طلب اینست که جملگی در نشریات و تبلیغات خود سرنگونی رژیم جمهوری اسلامی را بعنوان هدف نزدیک در دستور کار خود ترار داده اند. خارج از این بخشها وقتی از یوزیسیمون رژیم گفتگو بیمان می آید نمیتوان از یوزیسیمون مشروط و "شروع" رژیم جمهوری اسلامی سخن گفت. این بخش شامل گروهها و سازمانها و جریانهانی است، که به اصالت انقلاب اسلامی اعتقاد داشته و رژیم جمهوری اسلامی را اساساً قبول دارند، البته پاهه هریک که یوزیسیمون با تمامی عمل کرد رهبری کنونی را به زیر سؤال می برند: برخی خواستار دگر گونی شیوه کارکرد رژیم هستند و با اصطلاح معتقد با ستخاله از درون رژیم هستند بدون اینکه چار چوب و اساس آن دستخوش تغییر وتبدیل قرار گیرد. نهضت آزادی و مؤتلفین آن در داخل باقیای جنبه ملی و جاما و غیره) و خارج از کشور از این زمره اند. یارۀ جریانهات دیگر، هر چند چارچوب جمهوری اسلامی و اصالت انقلاب اسلامی را قبول دارند، اما طرد خمینی را از نظر دور نداشته و آنرا چاره کار میداند. بهترین نماینده این گروهها بنی صدر و هوادار-

ان او می باشند. جماعتی که خود را جمهوریبخواهان ملی میدانند، جریانه سیالی هستند که به تناسبت زمان و باقتضای شرایط، بین مواضع بازرگان و بختیار نوسان دارند و با احتمال زیاد، سرانجام دسته جمعی و یاجدا گانه به یکی از این دو جریانه خواهند پیوست.

اینکه در مورد ارزیابی یک رویداد تاریخی این اندازه اختلاف نظر وجود دارد، امر غیرعادی نیست. طبیعاً کسانی که خواب تجدید حیات رژیم استبداد سلطنتی را می بینند، و آنرا در راستای منافع طبقاتی خود میدانند با کسانی که سقوط رژیم استبداد سلطنتی را مرادف با انقلاب مردمی و ضد سلطنتی، یا انقلاب خلقی و ضد استبداد دیوضد امیرالیستی می دانند، و استقرار چنین رژیم هائی را، بعنوان هدف، در پیش روی خود قرار داده اند، نمی توانند دارای یک نوع ارزیابی باشند. ولی سخن بر اینست که جز گروه سلطنت طلبان و با طرفداران رژیم جمهوری اسلامی، بقیه سازمانها و گروهها ادعا دارند که مواضع اتخاذ شده شان، بر مبنای تحلیل علمی و مارکسیستی رویدادهای اجتماعی ایرانست. اگر چنین است چگونه از مبدأ حرکت واحد و با ملاکهای ارزیابی مشترک، و قواعد و قوانین شناخت واحد، در مورد یک رویداد، چنین نتایج متفاوتی بدست می آید؟ ما باید قبول کرد که درک آنها از ملاکهای ارزیابی و سنجش و تحلیل ارضاع و قوانین شناخت پدیده های اجتماعی نادرست است. ما باید بذقوت که رویدادها را چنانچه بوده است دیده، و ذهنیات و خواسته های خود را جایگزین واقعیت ساخته اند. به نظر نگارنده اگر هر دو عامل پیش گفته درباره سازمانهای مورد نظر مصداق نداشته باشند، قدر مسلم لاقلاً یکی از فاکتورها در مورد هریک از آنها واقعاً مصداق دارد، مطلب را کمی بیشتر می شکافیم: تطبیق قواعد کلی جامعه شناسی علمی بر رویدادهای مشخص کار ساده ای نیست. بازه ای چنین می پندارند که با ساده کردن مسائل بفرنج اجتماعی و تکرار قالبی برخی فورمولها و احکام علمی، قادر به کشف و توضیح خوا نین تکامل اجتماعی در مورد مشخص و شناخت پدیده های مربوط بآن میباشند. گروهی دیگر، چنین تصور می کنند که صرفاً با مطالعه دقیق مبانی احکام و عور و بر رسی در متون علمی، می توانند درک درستی از شرایط و اوضاع مشخص اجتماعی در شرایط خاص، داشته باشند و از این ممر کلید حل معضلات را بدست آورند. هر دو گروه به خطا می روند، نه ساده کردن مسائل بفرنج اجتماعی و کار برد میکانیکی فورمولها و احکام علمی راهگشا است، ونه در لابراتوار و کتابخانه نشستن و در بر روی خود بستن و با اصطلاح از درون برج عاج به مسائل جامعه نگر- بستن. مسائل و رویدادهای اجتماعی آنها پدیدار جاسعای مانند ایران، که دارای اختصاصات عجیب و غریب است و هر گوشه ای از آن، در برگیرنده ملیت ها و اقوام مختلف و گهواره فرهنگهای گوناگون، و دارای سوابق تاریخی ویژه، و واجد شرایط اقلیمی جداگانه است، بقدری بفر- نجاست که نیازمند بحث و بر رسیهای بسیار عمیق و همه جانبه می باشد. بالحمله شناخت و قابع و آشنا شدن به ریشه های تاریخی و اجتماعی آنها، و شناخت دگرگونی نهیای که در پنجاه سال اخیر در بافت اقتصادی و اجتماع ای ایران روی داده، خود زمینه تحقیقات و بر رسیهای گسترده بوده و در نهایت می تواند بانکشاف قوانین مشخص تکامل اجتماعی جامعه کمک کرده، و در راهیابی به کشف فورمولهای حل این با آن مسئله بفرنج موثر گردد.

برای احتساب از این دو نوع برخورد، که اولی را می توان برخورد ابتدائی و ساده گرایانه، و دومی را برد خورده گرایانه نام گذاری کرد، باید این اصل را بد- برفت که درگیر شدن عملی و واقعی واز نزدیک با مسا- ثل اجتماعی و بگونه واقع بینانه، مقدمه لازم برای هر گونه شناخت واقعی و علمی است، و مزید بر این مقدمه شناخت سلطنت است که اردانش و پیش غلغی بواقع و بعدترال وهم و گمان، آگاهی داشت. تازه یسار جمع شدن این شرایط، هر مبارز سیاسی که در رهبری جریانه شرهای سیاسی مشارکت دارد باید از صداقت و صراحت و- حصار لازم بهره ای وافر داشته باشد. فقدان هریک از این- یه و لوازم پیش گفته، چه رسد به مجموع آنها، طبیعاً نتیجه ای جز این ندارد که ارزیابیهای سیاسی، یکسویه و نادرست و غیر واقعی به مفهوم و با اصطلاح عامیانه، کج- و کوله از آب درآید.

ماصل مطلب بر میگردیم: در بالا مواضع گروهها و گرایشهای گوناگون اویوزیسیمون رژیم جمهوری اسلامی را باختصار نشان دادیم، و اشاره کردیم، که چگونه برخی از این گرایشها ناچار شده اند باقتضای زمان و گاهی صد و هشتاد درجه تغییر جهت بدهند! و از مدافع آتشس رژیم، به صورت دشمن سوگند خورده آن درآیند. برای اینکه متهم به کلیتائی نشوم به بر مسائل پی برداریم و مشخصا همان بقدرت زمین خمینی و استقرار جمهوری اسلامی را، در رابطه با مواضع اتخاذ شده واقعی و نهادنایی گرایشها و جریانهات پیش گفته را از نظر می گذاریم: دکتر شاپور بختیار، مشخصاً در همه نطقها و سو- شنه هایش، در مورد استقرار جمهوری اسلامی، اصطلاح "فتنه خمینی" را یگار می برد، و هوادارانش در جراید و نشریات متعددی که دارند، چنین ادعائی کنند که گویا از نخستین کسی بوده است که خطر استقرار رژیم جمهوری اسلامی را پیش بینی کرده، و سر بردا از این خطر محتوم بر حذر داشته است! درست است که مردم ایران بقول نر- نسکها حافظه کوتاه دارند و رویدادها را زود به دست فراموشی می سپارند. ولی خوشبختانه نشریات و مطبوعات ماندنی هستند و به عنوان بخشی از تاریخ مکتوب، حافظه را در سینه بی کینه شان محفوظ میدارند. نگارنده این سطور هم اکنون شمارهایی از نشریه نسبتاً قطوری را در پیش رو دارم که "نشریه کمیته دفاع از حقوق بشر و پیش برد آندرا ایران" نام دارد. در هریک از شمارهای این نشر- به تقریباً کلیه اعلامیه های خمینی و روحانیون دستناراز از قلم صدوقی، دستغیب، خامنه ای، خامی، و... و نیز با اصطلاح آیات سه گانه اشریتمداری گلیلیایکانی تحفی مرعشی اهرم چنین خبرنامه های کانون نویسندگان، جمعیت دفاع از زندانیان سیاسی- اتحاد نیروهای جنبه ملی ایران دانشگاهیان خمین حاج سید حوادی، جمعیت رادیکال، جمعیت اتحاد برای آزادی و استقلال نطقهای بنی احمدی... صرف نظر از اعلامیه های جمعیت ایرانی دفاع از آزادی و حقوق بشر در ایران عیناً فتو کپی شده است. این نشریه ها مربوط به ماههای خرداد تا شهری- بور ۱۳۵۷ می باشد. در این نشریه ها و بخصوص در خبرنامه نای اتحاد نیروهای جنبه ملی، مواضع دکتر بختیار به صراحت روشن گردیده است. چون غالباً بنام سخنگوی اتحاد نیروهای جنبه ملی از او نام برده می شود و در یک مورد در کنفرانس مطبوعاتی اعلامیه خمینی را برای خبر نگاران خارجی قرائت کرده است. مانوشته های بنی صدر و دکتر یزدی در کتابهای مربوطه شان در مورد دکتر بختیار و روابطش با خمینی به کماری می گذاریم و چنین می انگاریم که این نوشته ها ناشی از رقابتهای شخصی نویسندگان شان است، هم چنین آخرین نامه دکتر بختیار در دوران نخست وزیری خطاب به خمینی را، که بارها در جرائد منتشر شده، بر غایت قاعده عسور و جریانه های

پاشماوهی لایه ری ۲ سره تا...

پلاو کړې د نهمې ۲م روزنامه د هغه-
لین هه ننگاوی نو پورته کاندې یو نه جی-
که بیان دې شدم ندرکه شتمنای وینسانید-
لایه رده کانی ۲م روزنامه د هغه ، گنت لایه-
نی ژبانی نال و داخداري روزاندی خملگی
کوردستان بدی غوره ژوریه راستنی پلاو-
د دکه نهمه .

روزنامه ی " سرده دهمی نوي " یغو
هیچ شته ټولو ژیدگی نابینت بریو پیاگانده
ناکات . هر لمو کانهش دا بیرو باوهری-
پیشکوی ټولخوازانده به شعر دوستانه ریتر
لیږ ده کړی و له گډل کونه پهرستی له هغه
مور قالب و شکل و شیوه یکه دا خدمات ده
کا و شعریه ی . به شیوه یکه له ناشتی
نه ماتوو له گډل ته یلیقاتی کونه پهرستی
و گویمان و دردونگی پلاو کړې د نهمه هر پهره
کانی دهکا .

له لایه رده کانی ۲م روزنامه د هغه دا بو
لیک ده کړدنی سیاسی و ده ستی حیرت
و ریڅخواوه کوردیه کان جیگانده کیه .

" سرده دهمی نوي " له کشفی نیو
حیرت و ریڅخواوه کان دا ، دفاع له هیچ
حیرت و ده سته و ریڅخواوه یکه ناکات .
منده کور ۲م دفاعه فرمانی رهوا ی هاربه-
شی تیاروی خملگی کوردستان بگریتموه .
به لام هر لمو کانهش دا به بی پهره سی
وه به شیوه ی مه نتیقی ۲م کړدوه و هملو
بیسانده کونی وله قاریان دهکا که کوټپ
بخنه سر ریگای مافه رهوا کانی نه تهموی
کورد جاله لایه ن هر که سیکه وه بی .

روزنامه ی " سرده دهمی نوي " لایه ننگر
شیلگری مقام گرتووی دیموکراسیه له
کوردستاندا و له مافی که لانی دانستوری

ټبران و عمراق و تورکما ، یو گه شتن به
تواوی نازاده کان و مافه مرو قانده ککان
د دفاع دهکا . گومانی لموه دانیه که ریتر
گرتن لمه مافانه و له نازاده دیموکراتیه
کان له گشت باریکوه ، باشترین ده سته-
به ری پاراستنی سر به خوټی نیشمانیه .
روزنامه ی " سرده دهمی نوي " ته گهر-
می له برامی نه که لانی کوردو نور لوفاریس
و عه رب و که مایه تیه کانی تر لایه ننگری-
دهکا و دهنگو بریو پیاگانده ی ژاروی ره گز
پهرستانه و ناسیونالیزم هملشه و وشکه
رو ، خدمات دهکا . نیمه ده سی برامی نه ی
حیرت و ریڅخواوه پیشکوی ټولخوازه کانی
۲م ولاتانه ده کوشین و به گوهری توانا-
له نا مانجه روا و نیشمانی و پیشکوی توخوا-
زه کانیان دفاع ده کمن . دوست و دوژ-
منی جوو لانه وی روزگاریخوازی کورد شه نا
ستین . هغه قانده ی مسملیه د نهموی ۲۰
میلونی کورد که وه ههمو نهمه یکه ما
فی دیاری کړدنی چاره نووسی به ددستی
خو هیبه ، روون ده که پندوه . نو سزاو دی جا-
به ممتیه کانی جهمان له سر ورع و مه-
سه لوی کورد ، نه تهمندی پیوهندی به برندن
پیش و روون کړد نهموی جوو لانه وی روزگار-
یخوازی کوردوه هبی له لایه رده کانی ۲م
روزنامه د هغه پلاو ده کړد نهمه .

نیمه له پندی هملو دا ، یکت به
هغه قانده ی ټمو کاره د ده ستین که دفاع
لمو به ټهرکی گرتندو خولی لانه دراوی
خومانی ده زانین . نیمه به هاو دهر دی و-
هاو دلی و هاو هه ننگاوی تواوی خوشک و برا
کانتان له ههمو ولاتکان دا بشت ټه سترو
رین و چاوه روانین لم ټهرکه پیروزه دا
بارمه نیمان بده ن .

حکومه نه دیکمانوره کان زانیو-
باننه و به داخه و ټه شی بیژن توانیو-
په پمانه که به فسه و به هندی بارسه تی
مال ویرانکه رانه ، کورده که به فریو به رن
و به نازانجی خوټان کاری بی بکه ز و
کوردی بی بکوزن و له باشانیش کانسیک
کاربان بی نه ما ، بختی تی بکن و نه نا-
سه ت وه لانی سیمه شه که به یو کټرا-
نهموی میزووی دوروش خوټی مانوو نسد-
که بی ، ناننگر د نهموی تالی ۱۰ سال له
سه و به ز مان به ده سته وه به و که م
که بی نه له کوردستان که م بازور-
تاسی تالی شه م به خد رهانه ی نه ،
جیسی .
کانتک که لی کورد له کوردستان-
سی که رمن یو ټه ده ست همناسی مانی
رهوا ی نه به وایه تی رایه ری بوو ، به
خه ساتی ناره مانانه و له خوټی بوورد وی
حکویه نه جور به جوړه کانی غیراتی
ناچار کړد سوویټ هندی مانی داوا و اگر او
مل راکستی و سرچی کور و کوسه له
خاوازه کانی جهمان یو لای مه ست-
لوی کورد راکسی بوو . سوټد راسی
سویس کورد له م به نه ی کوردستان دا-
له گوټو به نهموی ریڅخواوه بشته و تی
خوازه کانی جهمان دا به خدار دهمون
ریمسی ما له برسی پهره کړسی ننگر .
کوردستانی شران . کهوته میلان و وار-
نامه و ده سی خسته ټیو جوو لانه وی
روزگاریخوازی کورد و له ریگای بارسه تی
مال ویرانکه رانه وه نوانی ربه فرانی
جوو لانه وی کورد به کوټره ی مسامت و
به رزه و نه تی خوټه نسورینی .
شا له و کانه دا بارسه تی به جور-
سی کوردستانی که رمن ده کړد که له
خوردستانی شران هه بوو مافیکی رهوا
ر بریو نهموی روزگاریخوازی کوردی بی
شل کړد بوو . له کانتیکدا له سوله یما-
سی زانسیکای زمانی کوردی دانوا بوو ،
له نه غذا کوژی زانسی کورد دانوا
بوو . له گشت بلیه کانی خوټنن به زما
سی کوردی ده خوټرا ، له کوردستانی
شران خوټنن و نووسین به زمانی کوردی
ته ده خه کرا بوو . له کانتیکدا رولنگا-
سی که لی کورد له کوردستانی شران -
به ناوانی نازادخوازی ده کیران و ده -
کوژران و نه رنه کانتان به خاره کان دا
ده کیران ، نا له م کانه دا کار به ده ستا
سی ریژیمی پاشانه سی گوټو کراو به بی
نه رسی له ناخاتن و له رابو و روز-
تانه کانتان دا رایان ده که بانده که له
کوره کانی (هر دمی سوور) پشپتیاو-
تی ده که ن .
جده ند سال له مه و به ریټ اډ
کانه دا که کوردستانی که رمن و ټبران
ده کرا و هه زاران خاو و خیرانی کورد
له هر ناخ و نیشمانی خوټی همل ده که-
تراو سوټ خواوو ی عمراقان ده کوټرینه -
وه . له کانتیکدا ده سته ده خه رولک تی-
کوټه ره کانی که لی کورد له به ندن-

خانده کانی موټل و به غذا دا له دار ده-
دران و وه لای نازادخوازانسی کور د
به سوټ و بوساران و کوټتاری به گوټل
نه دراوه . هه ره له م کانه شه اعدام
حسین سر کوماری عمراق رانده که بیان
که له خه ساتی رهوا ی کوردی ټبران به
هه مو تواناوه پشپتیاوی دهکات .
نیشمانی که کوردستانی ټبران که-
و ټوټه هر په لاجاری درندهانی له شکر
خومنی و به سعدان شار و گوندی کورد-
نشان ناگر تی به ر دراون و به هه زاران
خاو و خیرانی کورد پهره وازه و ناواری
خه نهران بوون . له کانتیکدا ریژیمی کور-
ماری شلاسی ده سته ده سته لاوانسی
نیشمانی پهره وی کورد له دار دهکا و ویتو
له ۲۰۰۰ هه زار چه کداری یو سه ر کورت
کړدنی جوو لانه وی روزگاریخوازی کورد
به کوردستان وهر کړده ، له کانتیکدا له
سووسی مسئله تی کورد وه که نه وه جا-
شاده کا و هه زار ته خته و پلان سوټو
کوټر کړد نهموی خوټه وار و نه ریتی
کورد ده کمنی و ناو ویشانی مسئله سی
کورد له " برادرانی ټه ملی سوټت "
پل کوټر ده کانهوه . نا له م کانه دا یا-
ریده دهری سوټتانی نازادخوازی روز-
ناوا به بی شه رسی راده که به سی
که : " کوماری شلاسی له خه ساتی
رهوا و به هه تی خملگی کورد لهسه
عمراق پشپتیاوی شیلگری ده کات " .
پشپتیاوی کوماری شلاسی له
کورده کانی عمراق یو کفلی کورد روون .
پشپتیاوی حکومه نه دا کسر-
کوره کانی کوردستان هه ر نهوه نهمه
که کورد به کز به کتر دا بکن و بکنوه
به کوشنمان بده ن . نیکوشهرانی کورد-
له م بارهوه شه رمون و ناننگر د نهموی -
به ترخیان له هر ده ست دایه .
ریژیمه ی شیدنا دهکا که له خه ساتی
کدلی کورد له عمراق پشپتیاوی دهکات .
مسامت له به کار همناسی ناوی شه م
دیزانیش ده سله مټهوه که له عمراق ب
روزگاری خه سات ده که ن . له جیانتی
کورد نه (حیرنوا و بیسته رگی کوردن
موسلمان و نه شایر ناویان ده باپ ،
سوټی کورده که تاسی تالی شه
ناننگر د نهموی له دم و زاران لاجووی
و له مه زیاتر به وشه ی ژاروی حکومه
نه خو قمتیسه کان هه لکه له تی وفر-
سو بخوا و کوری خوټی قیدای کیز خه
لک بکا و له مه زیاتر به هه وای دوژ-
سی هه لپه رتی و له م کانه نالک و دژ-
واره دا هر زه و نه و نازانجی که له
به خوراوه که له بیر به رسته وه ؟

کانتک که لی کورد له کوردستان-
سی که رمن یو ټه ده ست همناسی مانی
رهوا ی نه به وایه تی رایه ری بوو ، به
خه ساتی ناره مانانه و له خوټی بوورد وی
حکویه نه جور به جوړه کانی غیراتی
ناچار کړد سوویټ هندی مانی داوا و اگر او
مل راکستی و سرچی کور و کوسه له
خاوازه کانی جهمان یو لای مه ست-
لوی کورد راکسی بوو . سوټد راسی
سویس کورد له م به نه ی کوردستان دا-
له گوټو به نهموی ریڅخواوه بشته و تی
خوازه کانی جهمان دا به خدار دهمون
ریمسی ما له برسی پهره کړسی ننگر .
کوردستانی شران . کهوته میلان و وار-
نامه و ده سی خسته ټیو جوو لانه وی
روزگاریخوازی کورد و له ریگای بارسه تی
مال ویرانکه رانه وه نوانی ربه فرانی
جوو لانه وی کورد به کوټره ی مسامت و
به رزه و نه تی خوټه نسورینی .
شا له و کانه دا بارسه تی به جور-
سی کوردستانی که رمن ده کړد که له
خوردستانی شران هه بوو مافیکی رهوا
ر بریو نهموی روزگاریخوازی کوردی بی
شل کړد بوو . له کانتیکدا له سوله یما-
سی زانسیکای زمانی کوردی دانوا بوو ،
له نه غذا کوژی زانسی کورد دانوا
بوو . له گشت بلیه کانی خوټنن به زما
سی کوردی ده خوټرا ، له کوردستانی
شران خوټنن و نووسین به زمانی کوردی
ته ده خه کرا بوو . له کانتیکدا رولنگا-
سی که لی کورد له کوردستانی شران -
به ناوانی نازادخوازی ده کیران و ده -
کوژران و نه رنه کانتان به خاره کان دا
ده کیران ، نا له م کانه دا کار به ده ستا
سی ریژیمی پاشانه سی گوټو کراو به بی
نه رسی له ناخاتن و له رابو و روز-
تانه کانتان دا رایان ده که بانده که له
کوره کانی (هر دمی سوور) پشپتیاو-
تی ده که ن .
جده ند سال له مه و به ریټ اډ
کانه دا که کوردستانی که رمن و ټبران
ده کرا و هه زاران خاو و خیرانی کورد
له هر ناخ و نیشمانی خوټی همل ده که-
تراو سوټ خواوو ی عمراقان ده کوټرینه -
وه . له کانتیکدا ده سته ده خه رولک تی-
کوټه ره کانی که لی کورد له به ندن-

کانتک که لی کورد له کوردستان-
سی که رمن یو ټه ده ست همناسی مانی
رهوا ی نه به وایه تی رایه ری بوو ، به
خه ساتی ناره مانانه و له خوټی بوورد وی
حکویه نه جور به جوړه کانی غیراتی
ناچار کړد سوویټ هندی مانی داوا و اگر او
مل راکستی و سرچی کور و کوسه له
خاوازه کانی جهمان یو لای مه ست-
لوی کورد راکسی بوو . سوټد راسی
سویس کورد له م به نه ی کوردستان دا-
له گوټو به نهموی ریڅخواوه بشته و تی
خوازه کانی جهمان دا به خدار دهمون
ریمسی ما له برسی پهره کړسی ننگر .
کوردستانی شران . کهوته میلان و وار-
نامه و ده سی خسته ټیو جوو لانه وی
روزگاریخوازی کورد و له ریگای بارسه تی
مال ویرانکه رانه وه نوانی ربه فرانی
جوو لانه وی کورد به کوټره ی مسامت و
به رزه و نه تی خوټه نسورینی .
شا له و کانه دا بارسه تی به جور-
سی کوردستانی که رمن ده کړد که له
خوردستانی شران هه بوو مافیکی رهوا
ر بریو نهموی روزگاریخوازی کوردی بی
شل کړد بوو . له کانتیکدا له سوله یما-
سی زانسیکای زمانی کوردی دانوا بوو ،
له نه غذا کوژی زانسی کورد دانوا
بوو . له گشت بلیه کانی خوټنن به زما
سی کوردی ده خوټرا ، له کوردستانی
شران خوټنن و نووسین به زمانی کوردی
ته ده خه کرا بوو . له کانتیکدا رولنگا-
سی که لی کورد له کوردستانی شران -
به ناوانی نازادخوازی ده کیران و ده -
کوژران و نه رنه کانتان به خاره کان دا
ده کیران ، نا له م کانه دا کار به ده ستا
سی ریژیمی پاشانه سی گوټو کراو به بی
نه رسی له ناخاتن و له رابو و روز-
تانه کانتان دا رایان ده که بانده که له
کوره کانی (هر دمی سوور) پشپتیاو-
تی ده که ن .
جده ند سال له مه و به ریټ اډ
کانه دا که کوردستانی که رمن و ټبران
ده کرا و هه زاران خاو و خیرانی کورد
له هر ناخ و نیشمانی خوټی همل ده که-
تراو سوټ خواوو ی عمراقان ده کوټرینه -
وه . له کانتیکدا ده سته ده خه رولک تی-
کوټه ره کانی که لی کورد له به ندن-

تسه کانی یریمی شا کاوټر ده کړینه وه

روزنامه تی که بهان جانی تاران
له به کیک له ژماره کانی خوټی دا و تر-
ویژنی جابه سه یرله گډل نهاری پارنده
دهری سوټتانی نازادخوازی روز تاوی
چاپ کړد بوو که جیکای لیکولینه و به .
نه ناری وه له هر بیر سیکگی ریژیم
بیښی کوماری شلاسی دهلی :

زه کانهوه کاوټر کراو نهمه . ریژیمه کونه
بهرسته کان له به شکی کوردستان کهلی
کوردیان ته تل عام کړدوه و کوردستانان
خاویور کړدوه و به لام هر له و کانه
تدا نه کهر له گډل حکومه نه دا کړه که-
زه که ی دکه ی کوردستان دا نا کوکی بان
به سو بی ، به فسه یو خایاندی که لی
نورد پشپتیاوی خوټان له خه لکی به-
شه که ی دیکه ی کوردستان راکه باعدوه ،
کانتیکر له هر حساسی سر کوس کړد-
سی جوو لانه وی روزگاری خوازی کورد رنک
کهوسن و ناشت یو نهمه ، نهوه بهسانی
قه لاجو کړدن و راویان و گرتنی نکو-
نفرانی کوردستان بیکهوه کړتی داوه و نه-
نانه ت به کتریلان له وه شدا نازاد و سره-
نمت کړدوه که سوټ لیدانی کورده کان-
له شکر و سوپایان بیخته خاکی به کسر-
بشه وه .

**تکایه : نابونه و بارمه تی خوتان به و
ژماره بانکه بیترن**
Socete General St Michel
Paris 3080 50582056
FRANCE

گیریم، ولی آیا مینوان خیرنامه‌های اتحاد نیروهای چپه ملی را نادیده گرفت و محتویات آنها را انکار کرد؟
 آیا کسی که تا یکماهه با بان عمر رژیم استبداد سلطنتی همراه با سایر همگامان سیاسی‌اش، در کتاب خمینی گام بر میداشته است، امروز با انتشار کتابی میتواند ادعای بکرنگی کند و بگوید که گویا او تنها کسی بوده است که نظر رژیم ولایت فقیرا پیش بینی کرده است؟

از دکتر مختار می‌گذریم و به یکی دیگر از سردم داران سلطنت طلبان می‌پردازیم، لودکتر علی امینی هم آن‌قدر که در جنبه نجات ایران است. آیا دکتر امینی می‌تواند روابط بسیار نزدیک خود را در طول سال‌ها دراز نادار و دسته بازرگان کمزاری سیاسی جنبش مذهبی و روحانیت شمع بوده است، و هم اکنون نیز خود را بلند کوی شایسته این جنبش می‌داند، انکار کند؟ ما روی این نکته تکیه می‌کنیم که دکتر امینی در دوران نخست وزیر بود، اولین کسی بود که مقام و عنوانی تمام معاونت مذ- سی برای نخست وزیر ایران ابداع کرد و یک سردفتر تمام شریف‌العلمای خراسانی را که حتی حسن شهرتی هم در جامعه و در بین سردفتران نداشت، با این مقام منصوب کرد تا روابط بسیار نزدیک و اصطلاحاً رگانیک دولتی و روحا- نسبتاً تنظیم کند. معنی این انتصاب چسود؟ آیا حصر این بوده که روحانیت متمرکز و هیراتی آن در حاکمیت سیاسی باید عملاً شریک باشد؟ آیا دکتر امینی میتواند منکر شود که او بود، که در ماه‌های آخر عمر رژیم استبداد سلطنتی، به تقاضای دار و دسته بازرگان آزادی طلبانی و منتظران مستقیم از شاه درخواست کرد و او را با جابت این درخواست تشویق و یاری دونفره از زندان آزاد کرد؟ چرا دکتر امینی برای آزادی سایر زندانیان سیاسی ز گرایشهای دیگر گامی برنداشت. پس مسئله سنگ اندام انسانی و خیر خواهانه نبود. مادر مورد ادعای صداقت و بکرنگی اینگونه مدعیان مطالب زیاد در سینه داریم، کمزاری به باز کردن همه آنها نمی بینیم. ولی ناچار از بیان یک مطلب اصولی هستیم که قلب کردن و وارونه نشان دادن حقایق در عالم سیاست به منظور اغفال مردم گناهی کبیره است که نمک آن‌ها هیچ آب سرد و کوشش برشته نمی شود.

دخیمت در این زمینه و در این ردیفارسی صدر نیز برانی بگیریم: همان‌ها دارند وقتی که دار و دسته بیستی کمر به حذف بنی‌صدر از حاکمیت جمهوری اسلامی بست و بقول او، مقدمات کودتا علیه رئیس جمهور و منتخبا را فراهم کرد، بی صدر مقارن ایامی که به مخفی گاه پناه می‌برد، صراحتاً ادعا کرد که اگر فقط بی‌ساعت و نیم با اجازه داده شود در ادب و تلویزیون با مردم رو برو شود، چنان حقایق تکان دهنده و وحشتناکی را آشکار خواهد کرد که حزب جمهوری اسلامی و دار و دسته رقیب یکلی بی‌آبرو شده و باگزیر خواهد صحنه سیاسی را ترک کند! از آن روزها بیش از چهار سال می‌گذرد، بنی‌صدر به مدد مجاهدین از مقتل گریخت و در پاریس مفاخرت از حق نباید گذشت حکومت فرارانه تاکنون در مورد او و سایر سران او بویزیمون هیچگونه تشبیهی، حداقل در بیان نظریات و افکارشان، اعمال نکرده است. تا جاییکه او آزادانه و فارغ‌اللبال روزنامه انقلاب اسلامی اش را در هجرت انتشار می‌دهد. آیا هنوز زمان آن نرسیده است آرزوهای سر به مهر به مردم باز گفته شوند تا نیا زنی باین همه قتل و کشتار، برای سرنگونی رژیم خمینی نباشد؟ آیا اینست معنی اعتقاد به حاکمیت مردم و آزادی و رشد؟ از او بویزیمون سلطنت طلب و هم چنین او بسوز- بسویون مشروط و "مشروط" می‌گذریم و به گزارشهای دیگر می‌پردازیم:

به عنوان مقدمه با آرزوی می‌شویم که ما نیاز به می‌بینیم از نظر علمی و جامعه شناسی به تفسیر سبب انقلاب بپردازیم، تردیدی در این باور نداریم که گزارشهای

اول و دوم مذکور در بالا، لااقل در سطح رهبری، بخوسی به مفهوم معنی انقلاب آگاهی دارند و نمیتوری و پرتاتیک انقلابهای اجتماعی و مکانیسم آنها را می‌شناسند.

در این صورت این سوال مطرح می‌شود که آیا صرف به میدا آمدن انبوه عظیم مردم، با حرکت اعتراضی خود حوش هر چند گسترده مردم می‌تواند صدق انقلاب به معنی علمی آن تلقی گردد؟ آیا در شناخت بلاتقلاب احتمالی، ایندولویز حاکم بر فوهر حرکت انقلاب و هویت سیاسی این قوه محرکه تا شتر قطعی ندارد؟ آیا نقش ساز- مانهی و رهبری و ماهیت رهبری حرکتهای اعتراضی و محتوای آنها می‌تواند در مقام ارزیابی نادیده گرفت؟ آیا در ایران، کشوری که انقلاب مشروطیت را پشت سر گذارده است، انقلابی که نخستین انقلاب در شرق، و به تعبیری پیش از همه انقلابهای ترکیه و چین بود، و پس از آن نیز در جهت تعمیق و پیش برد اهداف آن، قیامهای انقلابی، چون قیام خیابانی در آذربایجان، همیشه جنگل درگیلان، قیام کلنل محمد تقیخان در خراسان، و حر- کتهای دیگر چون عمیان زندانها در تبریز و قوچان و غیره و غیره می‌روید، اینده است، کشوری که جمهوریهایی ملی و دیموکراتیک آذربایجان و کردستان در آن استقرار یافته و بجز کوشیده شده است، و با لاجرم کشوری که جنبش بر شکوه ملی شدن نفت، با همه آثار داخلی و خارجی اش را از سر گذرانده است، می‌توان ملاکهای حاکم بر پرو- سهای رهائی و تحمیل استقلال سیاسی، در کشورهای سابقاً مستعمره آسیا و آفریقا شریک، تطبیق داد؟ آیا در چنین کشوری و با چنان زمینه‌ساز سابق از حرکتها و خیزشهای امیل اجتماعی و انقلابی میتوان حرکتها اعتراضی رهبری روحانیت تشیخا انقلاب عظیم ضد امیر بالیستی و مردمی و مخصوصاً ضد استبدادی نام نهاد؟ برای اینکه این حرف از مطلب مورد بحث سر منای فاکتهای مشخص البته در فضای بسیار محدود در خور این نوشته نمیشود، به نقل قسمتی از نوشته افشاگرانه آقای موجهر خراسانی، مندرج در شماره ۲۷۷ روزنامه محاهد ارکان سازمان مجاهدین خلق ایران می‌پردازیم:

" بسیاری از اسناد و شواهد هنوز موجود است و رسوا کنند تمام بیخ و مهره‌های رژیم تشکیلات حاکم مگر همین حقه اسلام انورانیان، همین عسکر اولادی فقیه‌الوزراتان، همین حقه اسلام کرویسی نایب رئیس مجلسان، رئیس بنیاد شهیدان و امیرالحاج رزمستان همین قدرت علیخانی، که زمانی سردسته گروه تربیت "خمینی جی‌های" قهود و حالا کسیندهای شد انقلابی- نان در فرقیون را اداره می‌کند، همراه با عمله واکسره دیگر رژیم مثل حاجی عزانی، مرتضی تحریشی و دیگران نبودند که در سال دهم نامه به حضور شاهنشاه نو- شتند و در ۱۳ بهمن ۱۳۵۷ در محاصره جمعی شرکت کردند و سه بار سیاس شاهنشاه گفتند و از زندان در آمدند؟
 این توبه کاران رژیم شاه و صاحب منصبان رژیم کونوسی، پس از عبور آمدن از زندان برای توجیه حرکتشان، می گفتند که وجود ما در سیرون از زندان مورد احتیاج است! چه کسی بوجود آنها احتیاج داشت جز رژیم شاه؟ آری همه عمل ارتجاع، پس از صدور فتوای مشهور بند ۱، دیگر هیچ مانع و محظوری برای همکاری مستقیم با ساواک نداشتند زیرا طبق تحلیل آخوندهای سرتیج بند ۱، دیگر مبارزه با شاه اولویت نداشت، "مبارزه اصلی" می‌بایست با " کمونیستهای نجس" و نیز همه کسانی باشد که این فتوای ارتجاعی را قبول داشتند و کمونیستهارا به هیچ وجه تحریر از آخوندهای مرتجع نه می‌دانستند.
 همین منتظری کون و لمعبد خمینی، با همین مهدویکنی هفت خطکه زمانی اضرار داشت و نامود کند با محمد رضا پهلوی فریوارد - بنفیدنیالهای ارتجاعی مثل ربانسی شیرازی، معادخواه، فاکر، کراسی، جواد جینی، راجانی حوردی، باداچی و غیره مگر کار دیگری جز خرد کردن

اعتصاب مخالفان برای رضا بیت ساواک داشتند؟ مگر رفسنجانی و ربانی شیرازی رابط گروه ارتجاع با ساواک نبودند و با منوچهری و رسولی جلسات منظم نداشتند؟ مگر همین خامه‌های جنایتکار، چند روز پس از دستگیر شدن، بی سرو صدا آزاد نشدند با اصطلاح "مبارزه اصلی" را در خارج زندان دنبال کنند. ۱۰۰۰ یادتان رفته که در همان زمان بهشتی و باهنر شما رسماً مشاور مذهبی رژیم بودند و برای رژیم شاه کتاب تعلیمات دینی می‌نوشتند و یادتان رفته که شهید مظلومان بهشتی، به توصیه شریف امامی و با موافقت رژیم شاه به شغل نان و آبدار پیشنمازی مسجد هامبورگ گماشته شد؟ در سال ۱۳۶۱ شمسی نمک با انتشار آثار ساعدی بود که ساواک "طرح تحمیب روحانیت" اثرها به مرحله اجرا گذاشت برای اینکه ماهی ده میلیون تومان به آخوندهای کثیفی مثل فلسفی، منافی و سایر دنیا لجه‌های ارتجاع مواجبت بدهد تا با بریانهای مرقی و انقلابی مبارزه کنند؟ برای کنترل راه پیمائی تا سوغای سال ۵۷، مگر شهید مظلومان بهشتی و ایندولوک مرتجعان مطهری نبودند که با مقدم رئیس ساواک، جلسه مشترک تشکیل دادند و "همه یار" تصمیم گرفتند که در راه پیمائی هیچ تصویر دیگری جز نمک منحوس خمینی نباشد و شعار "مرگ بر شاه" هم نه در آن روزها بر تمام درو دیوارهای تهران نقش بسته بود - از دهن هیچ کس در نیاید؟ از مولفان "انجمنی" نان - ناطق نوری، پرورشها، ولایتی‌ها - که هیچ نیاسند گفت چون باندشان درست و به طور کامل در اختیار سا- واک بود و محرر آماده رژیم شاه"

این داده‌های افشا گرانه بقدر کافی گویا هستند ولی نیاز به مختصری اصلاح و تکمیل دارند: ابتدا اصلاح مختصر، راه پیمائی ۱۹ آذر سال ۵۷ اساساً - سبت روز جهانی حقوق بشر بود نه بمناسبت تا سوغا و تزار بود هیئت مدیره جمعیت ایرانی دفاع از آزادی و حقوق بشر دوزور پیش از آن در محل هیئت مدیره کانون وکلای دادگستری تحسن اختصار کند و صبح روز ۱۹ آبانگان اعضای هیئت مدیره کانون وکلا و هیئت مدیره جمعیت حقوقدانان ایران، از محل کاخ دادگستری بسوی دروازه شمیران حرکت کنند، تظاهراتی بایست توام با سکو ت مطلق باشد و صرفاً سواد اعلامیه جهانی حقوق بشر بعنوان شعار تظاهرات، بردوش تظاهر کنندگان حمل گردد، هم چنین قرار بود که در دروازه شمیران طالقانی باین جمع ملحق شود و با تفاق هم، همراه با جمعیت، با همان شعار ها و پیمان کیفیت راه پیمائی در امتداد خیابان شمیران تدیم تا حسینیه ارشاد ادامه یابد، حکومت نظامی کا- مینه از هاری از صبح زود روز پنجم ۱۷ آذر عمارت داد گستری را محاصره ولی الوقایع شغال کرد و فقط کسانی، پس از تفتیش بدنی کامل، حق ورود بکاخ را داشتند که ورقه اخطاریه یا اخطاریه دادگاهها و دیگر مراجع قضائی را درست داشته باشند. بنا بر این تحسن هیئت صد بیره جمعیت ایرانی دفاع از آزادی و حقوق بشر منتفی گردید. مقارن آن احوال مذاکرات هیات مدیره روحانیت مبارز (اعتوائی که تا آن زمان ناشناخته بود) با دولت از هاری - با پادرمیانی مقدم رئیس ساواک در پشت پرده انجام می گرفت. مسیر تظاهرات تغییر داده شد و تلاش وزیر داد- گستری وقت برای کسب اجازه حرکت از برابر کاخ داد- گستری تا دروازه شمیران منتج نتیجه نگردید. دولت از هاری و حکومت نظامی وقت رسماً اخطار کردند که، فقط امنیت مسیر میدان قزوین تا میدان شهیدار انجمن می‌کنند و تظاهرات صرفاً در این مسیر (پیشینا دی روحا- نیت مبارز) مجاز خواهد بود و بدین ترتیب رسماً راه - پیمائی وکلا و حقوقدانان را از محل کاخ دادگستری و در- سیر پیش گفته، ممنوع اعلام گردید.

و اما تکمیل داده‌های افشاگرانه: سپهبد مقدم از زمانی که پادرسرگردی سمت بازپرسی شعبه هفت داد - سیر پیش گفته، ممنوع اعلام گردید.

پاشاوهی لایه ری ۵ هفت ۰۰۰

وایا تکمیل دانه‌های افشاگرانه : سپیدمقدم از زمانی که در همه سرگردیست باز برسی شعبه هفت داد ری آرتیرا داشت تا دارو دسته بازرگان روابط الف برتر از کرد، واین رابطرا همچنان تا آخری روزهای یان رژیم ادامه داد. او دایم فریدونی بود فریدونی کسی است که در زمان رضاشاه، مدیریت کل دادالعملر وزارت کشور را برعهده داشت، ما موریت و تخصص ویژه فریدونی سر هم بندی انتخابات فرامیشتی در آن دورا بود. پیار- سقوط رضاشاه وی سالها هم چنان در آن سمت و با عنوان معاونت باقی ماند. اورا درویش فریدونی میخوانند. چون از درویش گنابادی بود، زنده باد دکتر محدودیتی نه برای دفاع از حقانیت ایران، بهشورای امنیت و دیوان داوری لایه میرفت، برای اینکه به مراجع مذکور بواقع دلائل محکمه بندی ارائه کند، به آقای غلام- حسین رحیمیان نماینده ادوار چهارده و پانزده مجلس از قوچازرماً موریت داد که پرونده‌های محرمانه انتخابات دورا رضاشاهرا از ضبط محرمانه بیرون آورده و مطالبه کند و کلیه دستوراتی که از مرکز برای انتصاب افراد، بصورت محرمانه به استانداران و فرمانداران صادر شده است، بعنوان دلائل بظان نماندگی آنان حتی آوری کند تا پس از ترخمه رسمی در اختیار نخست وزیر فرار گیرند و برای تقدیم به مراجع پیش گفته آماده با- شند. آقای رحیمیان بوظیفه اش عمل کرد و روشن شد دستوروات صادره توسط فریدونی ابلاغ شده بود. از این معترضه، که بهر تقدیر خیلی هم معترضه نیست منگدریم، مطلب را دنبال میکنیم: منسها مقدم داماد فریدونی سر به خلفه درویش گنابادی در آمده بود سلکهارتشم اوسنی حاکم نظامی وقت نبودن سلک این درویش بود از اغتای سر شناسی دیگر این حلقه مانند دکتر اقبال و چنانگیر تفتلی و... که سالهای سال محدر مشاغل خاص در رژیم استبداد سلطنتی بودند می گذریم و باگر بریمنا- ست مقال از آن دوسره حساس اوسنی و مقدم که بفت اساسی در ماههای پایان عمر رژیم استبداد سلطنتی عهددار بودند نام بردیم. آیا اقدامات حقدم شرحی که گذشت ناشی از ابتکار شخصی وی بود؟ بهمچوجه اندا- بات مقدم، همانطور که در داده‌های افشاگرانه آقای هزار- خانی آمده است، درست دژ راستای ساستی بود که از بدتها پیش بعنوان خطا اصلی ساست استامنتی رژیم معتمد میگردید. استفاده از مذهب و عوامل مذهبی برای مقابله با افکار مارکسیستی و کمونیستی، بدون تردید سرای اجرای این سیاست مقدم با آن وابستگی معمر مناسی بود. شدت و مبارزه با کمونیسم حوار برداختن بهرگونه فعالیتتی بود، رژیم نه تنها انواع و اقسام تبلیغات مد- خشی و نشریات آنرا آزاد نگذاشته بود، بلکه در تظاهر باسلام گزاشی به نوعی رقابت با آخوندها می برداخت. تشکیل مجالس عزاداری در دهه عاشورا از سوی دربار، که از ابتکارات "خلافت" باهری و علم بود هنوز از یادها برفته است. خصوصاً امراری که در ساست دادن عزت و حضور شاه در آن مجالس بخرج داده می شد.

آیا تشکیل سپاه دین یکی از اصول انقلاب سفید نبود و آیا تحت این عنوان طلبهای مشمول، در تمام دهات ایران، ما مور انجام فرایض مذهبی نمی شدند؟ شبکه یکمدهشتاد هزار نفری آخوندها در سراسر ایران در طول چندین سال این چنین بوجود آمده. در دهسال اخیر رژیم استبداد سلطنتی اداره اوقاف به شعبه‌ای از ساواک تبدیل شده بود. غالب رؤسای اوقاف استانها و شهرست- بهارا اصران باز نشسته تشکیل میدادند، وظیفه روان، اوقاف، در درجه اول تنظیم و هدایت فعالیت و عاظ و اهل منبر و دایر نگاهداشتن مساجد و معابد بود. و بدیهی است بودجه‌های اوقافی مقرر مناسی برای تغذیه این فعالیتها

درد همال آخر عمر رژیم استبداد سلطنتی، در مرکز استانها ارگان تصمیم گیری محرمانه‌ای وجود داشت که بر کلیه فعالیتهای دوایر دولتی و واسنه بدولت نظارت عالیه داشت و در واقع مجری و بساده کشنده خطوط اصلی ساست رژیم به معنی خاص، این ارگان محرمانه سه عضو داشت : استاندار - رئیس ساواک - رئیس اوقاف. و اما این سهبا حجت الاسلامها و فقیه‌های لوراهای مذکور در نوشته اقای هزارخانی نبودند که برای برداختن به "مبارزه اصلی" از زندان آزاد می شدند. سالها قبل از آنان دکتر علی شریعتی نیز بر سر نوشتن سلسله مقالاتی بر علیه مارکسیسم در روزنامه کیهان از زندان آزاد گردید.

افزون بر براده‌های افشاگرانه آقای هزار خانی اصلاح و تکمیلی که در آن بعمل آمد بااین مطالب سر توحه کشید تا روشن شود که این فقط آقای هزار خانی مخالف رژیم نیست که اسکونه افشاگری میکند، از خلال درگیریهای جناحهای درونی رژیم نیز گاهی حقایقی در این زمینه از برده بیرون می افتد: آذری قمی نخستین دادستان انقلاب اسلامی، نماینده فکلی مجلس شورای اسلامی از قم، منقل از کیهان ۱۱۴ آذر ۶۶ چاپ تهران چنین می گوید: "۰۰۰ و اگر مسائل واهی و بیوجسی که نماینده دیگری در باره روزنامه رسالت بنده و دو- ستان از ترسبون مجلس اظهار کرده بود. مورد اعتراض مجلس قرار می گرفت و اگر سوابق عده‌ای از اسانیان در رابطه با رژیم گذشته افشا می شد این صحنه های مشتمل کننده تکرار نمیشد."

برای حسن ختام در تکمیل این داده‌های افشاگرانه، در مورد گرداندگان رژیم جمهوری اسلامی نقل با واسطه از ناصر لندین کیهان چاپ لندن شماره ۴۲ پنج ششم ذریعیه ۶۴، اظهارات یوری لوبزانی را نقل می کنیم:

" بسیاری از دولتمردان معتمد جمهوری اسلامی فعلاً بعنوان کارشناس مذهبی در ساواک خدمت می کردند و تجربه و خیرگی لازما در کارهای انتظامی و اداری و سنا سی ضمن خدمت خود در ساواک ترا گرفته اند. یوری لوبزانی می که هم اکنون هم آشنک کشنده امور حقوق لیسانس در کابینه اسرائیل است و تخصص سزاشی در حوزه اخبر حوامع شیعیه بخصوص در جنوب لیسانس دارد، ما مقام سفارت در وزارت خارجه اسرائیل در سمت نماینده دفتر اسرائیل در ایران خدمت میکرد و شاهد تحولات ایران در چهار سال قبل از انقلاب بوده است، ضمن گفتگوشی با ادوارد موریتسر نویسنده تاسر لندن، لوبزانی گفت که ضمن خدمت در ایران متوجه شده بود که ساواک اطلاع قابل توجهی نسبت به امر مذهب در جامعه ایران داشت و طی سالیان دراز تعدادی از طلاب جوان را با متخدا- م درآورده بود. این طلاب بعدها در تمام حوزهها در سمت مدرس و خطیب حضور داشتند و منتها ساواکرا از جریا نات باخبر می کردند بلکه سیاستهای دولت را نیز در مدارس فقه باخرا می گذاشتند و ضمن خدمت در ساواک آشناسی کامل نسبت به شیوه‌های مدرن کار تبلیغاتی و انتظامی و اداری و ساسی پیدا کردند. این طلاب به تدریج مدارج متوسطرا در مدارس فقهی و حوزه‌های علمیه بنست آوردند و اغلب بعنوان محقق اسلام شناخته می شدند. قبل از انقلاب در هنگامی که تشنجات سیاسی از طرف خمینی و طرفدارانش شروع شد، این روحانیون که در زمان طلبگی در خدمت ساواک بودند ناگهان به گروه خمینی پیوستند و تخصصهای خودرا در خدمت انقلابی بکار بردند. لوبزانی میگوید که دستگاه سنتی روحا- نست فاقد تخصص لازم برای ترویج شایعات و بکار گرفتن شیوه‌های جنگهای روانی بود و همکاری روحانیون معترض ساواک با خمینی تأثیر عمده‌ای در پیروزی انقلاب داشت همین روحانیون بودند که بعداً مقامات انتظامی و سست های حساس را در اوایل عمر جمهوری اسلامی در دست خود قبضه کردند و هیئت حاکمه کنونی ایران را بوجود آوردند."

برای برحسته ساختن خطوط اصلی این اظهارات باید به دوتکنه توحه داشت : یکی رابطه همکاری نزدیک و تنگاتنگ موساد اسرائیل با ساواک ایران و دیگر این حقیقت که ساواک اساساً به دستور و سفارش امریکا و از روی الگوی دستگاههای اطلاعاتی امریکا، برای مبارزه با کمونیسم در ایران بنیان گذاری شد و تا سالیان دراز- نقش اصلی را در اداره آن، مامورین ویژه سیا امریکا برعهده داشتند و بعدها نیز هم چنان سر نخ دردست آنان بود.

نتیجه می گیریم با در نظر گرفتن مجموعه اسر- افشا گریها و یاد در نظر گرفتن محتوای دقیق سوا لاتی که بعنوان مقدمه در ابتدای این قسمت از بحث، در ضمن معنی انقلاب و تأثیر ماهیت رهبری و محتوای ایدئولوژی- یکی آن در جهت گیری حرکتهای انقلابی، یا شبه انقلابی- مطرح گردید، آری جای این نیست که گرایشهای اول و دوم پیش گفته در ارزیابیهای که چه در ابتدای سالهای ۵۷ تا ۶۰، و چه بعد از آن، از رویدادهای سال ۷۷ داشته و دارند، تحدید نظر اساسی بعمل آورند. تا ایلاتفورم روشنی برای طرح مسائل و جوابگوشی به تناقضاتی که در ارزیابیهای آنها وجود داشته و دارد، ترسیم کنند به بخشی از این تناقضات می پردازیم :

حای چون و چرا نیست که گرایش اول نسبت به شخص خمینی و رژیم او تا مدتها ارزیابی مثبت داشته است، تکرار موضع گیریهای آن گرایش راجع به خمینی و رژیم و از حوصله این بحث خارج است و کمپوش در مطبوعات خارج از کشور چاپ و منتشر گردیده است. حال بینیم دستگاه رهبری رژیم جمهوری اسلامی دستخوش چه تغییری شده است. که مشروعیت مفروض مورد قبول ناخرداد ۱۳۶۰، بعد از آن تاریخ ناگهان بزیر سوال رفته و چنان تغییر ماهیت داده که سرنگونی آن، آنهم از طریق قهر، بدستور و شعار محوری روز، تبدیل گردیده است؟ وقتی به تعبیر آقای هزار خانی "اسناد و شواهد رسوا کننده در مورد تمام پیچ و- مهره های رژیم تسبکار حاکم" وجود داشته و دارد بینیم چه تغییری در مجموعه این پیچ و مهره‌ها در طی سالهای اخیر روی داده است، که مشروعیت مفروض ابتدائی آنرا که به تعبیر گرایش اول ناخرداد ۱۳۶۰ وجود داشته، از آن سلب کرده است؟ تغییری است که در مجموعه پیچ و مهره- های اساسی رژیم در آن فاصله زمانی روی داده است در و جز خلاصه می شود:

الف - کنار گذاردن دار و دسته بازرگان در دو مرحله، در مرحله اول جاحاکردن افراد این دسته در درون ارگا نهایی حاکمیت و در مرحله دوم کنار گذاشتن تدریجی آنان. ب - حذف بنی صدر از حاکمیت و طرد او احیاناً مجا- زات کردن پاره‌ای از هواداران او متحد اعدام. ماجرای قطب زاده جنبه دیگری دارد چون او باتهام توطئه برای براندازی رژیم محکوم و اعدام گردید.

ضرورتی ندارد همه ارزیابیهای گرایش نخست ریخصوصاً محاهدین را در مورد بازرگان و دار و دسته اش و نیز در مورد بنی صدر تکرار و نقل کنیم کافی است که بافتا گریهای سازمان مجاهدین در مورد بنی صدر پس از حدایش از شورای ملی مقاومت نظری بیفکنیم و با آخرین نامه‌ها و اظهار نظرهای رسمی این سازمان را در مورد بازرگان و دار و دسته اش از نظر بگذرانیم. خلاصه مجموعه این افشاگریها اینست که چه دار و دسته بازرگان و چه بنی صدر و اطرافانش لیبرالهای میانه‌باز هستند که هنوز

پاشاوهی لایه ری ۱ مه سلطه ی کورد . . .

" مه سلطه ی کورد له تورکیا له م دوایی به دایر و رای کشی نوروپا و جهمان و بارلمانا . . .

له تورکیا بک هه ر توخنی یاسی کورد تاکور، بملکوو به شیوهی کی ره جی ناو برد . . .

له هه ران هه ری تورکیادا کورد هه به به یی سه رجاوه ی کورده کان، نه و دانیش تووانسی نه سته محول که به ره که ز کوردن، ژماره سان خۆ له مملوونک نه دا . . .

له هه ران هه ری تورکیادا کورد هه به به یی سه رجاوه ی کورده کان، نه و دانیش تووانسی نه سته محول که به ره که ز کوردن، ژماره سان خۆ له مملوونک نه دا . . .

له هه ران هه ری تورکیادا کورد هه به به یی سه رجاوه ی کورده کان، نه و دانیش تووانسی نه سته محول که به ره که ز کوردن، ژماره سان خۆ له مملوونک نه دا . . .

له هه ران هه ری تورکیادا کورد هه به به یی سه رجاوه ی کورده کان، نه و دانیش تووانسی نه سته محول که به ره که ز کوردن، ژماره سان خۆ له مملوونک نه دا . . .

له هه ران هه ری تورکیادا کورد هه به به یی سه رجاوه ی کورده کان، نه و دانیش تووانسی نه سته محول که به ره که ز کوردن، ژماره سان خۆ له مملوونک نه دا . . .

له هه ران هه ری تورکیادا کورد هه به به یی سه رجاوه ی کورده کان، نه و دانیش تووانسی نه سته محول که به ره که ز کوردن، ژماره سان خۆ له مملوونک نه دا . . .

بهره هه سی لیکولینهوه ی ئه م دهه رگابانه هه ۱۹۸۴ له کتیهه که ی روزنامه نووسی تورک . . .

له م ساله ی دوایی دا دسان به ته وه ی کورد داوا ی نه وه دهکا که دا بمرته مانه به . . .

له م ساله ی دوایی دا دسان به ته وه ی کورد داوا ی نه وه دهکا که دا بمرته مانه به . . .

له م ساله ی دوایی دا دسان به ته وه ی کورد داوا ی نه وه دهکا که دا بمرته مانه به . . .

له م ساله ی دوایی دا دسان به ته وه ی کورد داوا ی نه وه دهکا که دا بمرته مانه به . . .

له م ساله ی دوایی دا دسان به ته وه ی کورد داوا ی نه وه دهکا که دا بمرته مانه به . . .

دسه لات دارانی رسمی خصاتگه رانی کورد به م ناوه ناو دهم هه رانی گه ره ی برده سه ر . . .

له م ساله ی دوایی دا دسان به ته وه ی کورد داوا ی نه وه دهکا که دا بمرته مانه به . . .

له م ساله ی دوایی دا دسان به ته وه ی کورد داوا ی نه وه دهکا که دا بمرته مانه به . . .

له م ساله ی دوایی دا دسان به ته وه ی کورد داوا ی نه وه دهکا که دا بمرته مانه به . . .

له م ساله ی دوایی دا دسان به ته وه ی کورد داوا ی نه وه دهکا که دا بمرته مانه به . . .

له م ساله ی دوایی دا دسان به ته وه ی کورد داوا ی نه وه دهکا که دا بمرته مانه به . . .

ئینی و روز هه لاسی نیوه راست، که لیک بیکه ی هه رباری و بیکه ی راکتی ته مرکی و . . .

له م ساله ی دوایی دا دسان به ته وه ی کورد داوا ی نه وه دهکا که دا بمرته مانه به . . .

له م ساله ی دوایی دا دسان به ته وه ی کورد داوا ی نه وه دهکا که دا بمرته مانه به . . .

له م ساله ی دوایی دا دسان به ته وه ی کورد داوا ی نه وه دهکا که دا بمرته مانه به . . .

له م ساله ی دوایی دا دسان به ته وه ی کورد داوا ی نه وه دهکا که دا بمرته مانه به . . .

له م ساله ی دوایی دا دسان به ته وه ی کورد داوا ی نه وه دهکا که دا بمرته مانه به . . .

پاشماوهی لایه ری ۹ کوردستان له ۰۰۰

بیجکه له وانه شم هاو نیشتما. ناهش به دهستی پیاو کوزه کاسی به عسی شه همد کراوه.

- ۷. حاجی قادر
- ۸. شمیرا هم عه زیر
- ۹. شه موهر عه زیر
- ۱۰. غارس هه مزه
- ۱۱. سایبر پور حمیف له که ل

چوار منال وداکیان. دوو هاو وگنیش به ناوی ره مه. زان وقه ممر عومر له گوندی شو کسیر. له گوندی ناسرناغاش به کور شه محمد ۶۰ ساله. له گوندی کفره دولیش خوشکه عایشه ۶۰ ساله شه همد کسان.

کوردستان تورگانی کوم هه له خویندکارانی کورد له نوروپا له ژماره ۱۱۹۸۵ ی خوئی دا ده نووسی: " له لادانکی سکرتری به کده می یارتی کوموونستی عمراق هاروی عه زیز محه معدله به کئی له ولانه سوسالسته کان دا. شه ندامانی سکر تارماتی کومه لډ. مان به شاناز به وه سوبان لسوا که ماوه بک گهنو گوته کی برابانهی له کد ل بکه ن و سوود له وشکانی هاروی عه زیر وه ر بگرن.

کاک عه زیز فده موری: " ده بئ بزبان و دیاره ده ش زانن که میله تئ کورد میله تیکه هه فی ره وای مافی ته توابه تئ خوئی هه به ۰ وه خه باتی میله تئ کورد بو که پشتن به نامانچی وم. ده ست هینانی چاره نووسی خوئی مافیکی تعواره وابه ۰ کومه له ی خویندکارانی کورد له نوروپا رولیک میژوویی له سه ره سو له لعاند. تئ شه م مافه ره واپانه به میله تانی نوروپا وه بو راکیشانی به ره ی پیشکه و توی خویندکاران و لاوانی جیپان بو پالیشتی میله تئ کورد له پیناوی مافکانیا له هه مسور. پارچه کانی کوردستان"

روژ نامه ی تایمز له نندن ڼه. باره ی کوشتاری کوردهکان له عمراق له به کیک له ژماره کانی خوئی دا ده نووسی: " هیزه کانی عمراق هیرشیکسی تازه یان بو سه ر کورده کان له سه رووی ولات ده ست بیکر دود. له ماوه یدوو مانگ و نموی ایردودا نیزیکی ی ۳۰۰ که سیان له خه لک، شه م ناوجه به کو شوه.

تایمز ده نووس: " بئ ره حما. شه ن بئین کوشتار له ۲۰۰ کیلومتری به غذا له شاری سوله مانی کراوه. له م شاره داژماره بک. روژ له خه لک، بئ تاوان، کس و کاری نیش مه رکه کان کیراون و له زور جیگا ده ر له جئ ده ست و برد شه عدام کراون. چه ند کاره ساتی دیکه ش له شاره کانی هه ولیم، موئل وکده. کون روویان داوه. سهر جاوه کانی به کیتی نیشتمانی و یار تسی دیموکراتی کوردستانی عمراق ۰۰ راده که به تن که به هوئی هیرشی در ندانه ی له شکی عمراق هه و ه ۰ ماوه به کی زور له گویده کانی شه ناوجه به سوونیم ارون و خه لک کئی رووی بئ تاوان کیراوه و شه عدام کراون."

تایمز ده نووسی: " ریکخراوی عافوری سئو نه وه بی داوی له سددام حسین کړدوه که له م رووداوا نه زیاتر بکولسته وه ۰ به گویره ی نووسراوه ی روژ نامه ی تایمز وه زا. ره تئ ده نووی به رستیا هیرشی تازه ی حکومتی عمراق بو سه ره ناوجه کانی کوردستان ته شمید ددکا تایمز ده نووسی: " به بئ هه وای لیکي که پشتنو پاش شه وه که دوو شه فسری هیرتی هه وایی عمراق به ده ستی بی شمه رکه کانی کوردستان کسوژان، حکومتی عمراق له شاری سوله مانی ده که سی بئ تاوانی شه عدام کړدوه ۰ شه و ده که سه که خه لکی بئ تاوان سوون له نیریک ابارا بک له شاری سوله. مانی ریز کراون و شه عدام کراون. له پاشان نیزیکی ی ۳۰ هزار سهر بازبان رشوته نئو شاری سوله مانی تئ و ده ستیان کړدوه به پشکینی خانوهکان و بازار و لیدانی خه لکی بئ تاوان و له هه ر که س وه شک که و تئ هه ره له وئ شه عدامیسان کړدوه ۰ چه ر وه هاژماره به کی زوریان له خانوه کانی خه لکی شو شاره یان به بولد ه زه ره کهل خاک ته خت و و. بران کړدوه."

بلا که ره وهی "تایمز روژ - هه لاتی نیوه راست" که له فیرس دهره جی ده نووسی: " له مانگی مارس سال ۱۹۸۱ عمراق و تورکیا به گویره ی قرار داد بک ده ستی تده روگی هاو به شان بو راوانسی کورده کان له سووره کانی به کتر. بیک هیناوه ۰ تورکه کان به که لک وه ر گرتن له م قرار داده چه ند

چار هیزه کانی خوئیان بردونه سهروی کوردستان و کورده شورش کیره کاسیان راو ناوه ۰ به گویره ی راپورتن تایمز عمراق هه کان که به شی زوری له شکی خوئیان بردو. شه سه ر سووری شران، ناتوانس و د لاسی به لاماری کورده کان به ده. سوو، هه ر بوئه ش شه م نهرکه یان به تورکه کان شه سپارده ۰

پورگین روت روزنامه نووس و کار ناسی سیاسی شه لعانی که له م دوامه یانه دا جئوه کوردستانی شران له راپورتنک دا که بلاوی کړدوتوه مانی وه زعی داخداری شورشگریانی کوردی کړدوه که سئ په نا که ونوبه به ربه لامار و کدما رووی دوزمنی بیکانه و خئ مانی ۰ هه ره که له چه سیدی کورده کانی شران نا کوکی نیوان حیزری دعو. کرات و کومه له له لایه ک و نکلن دزی چه ند بی شمه رکه ی مواهید له لایه کی دیکه وه بوئه کوسیس سهر ریکای بیک هانی به ره به کی به ک گرتوو دزی ریزیمی کوماری - شلامی له کوردستانی شران دا. کورده کانی عمراق هه هاو کار و. به ک گرتوو سین."

پاشماوهی لایه ری ۱ کورد و سالی ۰۰۰

که لان به که لی کورده وه پشاوره کی گهر. معان تئ کورد و هسوادارن بکن به نامانجه کا سی خوئیان. کړشکی تلم سو وتیزه و بنداوستی درتیزه بیداسی پشوران بولرک کوس و بیک هانی مواه قشمانیا نا راده به که نمانه ت به مکنی زوری کوزه سماجه به ره کانی شه سر. پکاش داسی بیداده تئو شه مدی بوچووسی وه ک نامه ی وهریزی بهرگری شه مرکا و امین بهرگری به هه نگیامکی بئ وخت ویا له بار دادمیتن. شه سه خوئیانو راستمه دهر ده خات که که لاسی جیپان تصانفت مصله تئ شه مرکا ش حهر له دوور خستوهی شه ری ناتومی مچه کدا مانیسی کشتی شهکات. له م هه ل و سه رجه دابه که برماری کوری بهتوه به ککروهکان به بارت به ناشتی جیپاسی کړشکی نامی بئ شه ری. بهتوهی کورد روژ به نه بکه وه به که مه ترسی شه ری ناتومی له سئو جئ و ناشتی و شاسش بال بکشی به سهر هه موو جیپان دا چونکه پاش شران له شه ریکای اوادا نه لکهر ر سهر کهوتوو و تشکاوا نای بکلکووه هه ر له ده قبه کانی هه وئلی شه ردا که لان و ولات له عین ده جئ. گه لی کوردیش سهارمت به سووسی بککه سوپایی به کانی شه مرکا و تفهغه تئ ناتومی له کوردستانی تورکیا دا و مل هوری حکومتی تئ تورکیا و خئ نه سمنه وه یه بیلانه. کانی نامو و شه مرکاوه له م سه ترسی و سئو چوونه دوور نای و نایا برتری. هه ر بوئه ش که لی کوردی بئ ده ست و چه وساره و تسوون سووی شه ری نارهوا، بئر له که لاسی ترناشتی و زبانی به هضمی و دوستانه تئ که لان به سه کړشکه ده زاسی.

هه ر له بهر شه مه شه که گه لی کورد له دوو قولوه حصات دهکا بو بارانسی ناشتی و هیری رولنه کانی له هه ر و لاسکا سه له جیپان دا، ده خاته پال هیزه بیکشه و سخوازه کانی ناشتی خواز و دزی شه ره له پشماوی جیپانسی ناشتی کی شه سوؤدا که له سابه شو دا بکات به مافه رهواکاسی و شاد بخت و ریزیمکی شو سو بیک شه می که بکه به سی به کاروانی بیکشه و سئ شارتنامی جیپان.

به لام شه ناشتی که بهتوهی کورد له شه ناشتی خوئی دا ده نووی بهو مانابه سه که بک لاسی چک دابسی و به بئ وه رگرتسی مافه رهواکاسی چوک دابداو سهر شوژ کا و خوئی به ده ستوه بادت. گه لی کورد بوئی هه به سه هه موجوده خه بانک و نه نامت خه مانی چه کدارش بو و ده ست همناسی مانی چاره. سوو له ناشتی خوئی دا تئ بکوشی و خصات بکا، شه هه بئ با سایی شو بهتوهی تئ به سئ کراوه ۰

له سهر ده می شه روؤدا خصاتی چه کداری که لان به گه لی کورده شه له پشماوی به ماری کړ. دنی مانی چاره سوو دا خه بانکی ره اوسه و به ره شه کوژی و به لامار دهر داناسرت و شاسش و شاسش جیپان ناوجه ناخانه به ترسه وه ۰ به پشچوانه، نه شه لعاندنی مانی چاره سوویر که لان و به کار همناسی چه ک و سوپا بولسی بو لیدان و سهر کوت کړدن و چه وساندوه یان کړدوه به کی ناره وانه وره شه کوژی و تاوان و جئا به شه ۰ هه شه م سیاست و هه لو تستانه ن که ناشتی و شاسش ناوجه و دوستامنی سئوان که لان شه خانه مه ترسه وه ۰

به سهر و باوه ری شه مه بهتوهی کورد که له هه به مافیک تئ به شکراره به بئ ناشتی و شاسش راسته قشمانیا ناگه ی و ناتوانی زمان و شه دهب و کولتوری خوئی بهر بئ بدا و بکانه کاروا. سی شارتنامی که لان. به لام مانی دار بئ مانی شه حکومت تانه که کورده یان بوئه به سهر و بهتوهی به مانی ره وای بهتوهی که لی کورد رشکای ناشتی به و ناوجه ت همناسی به خووه نامت.

بهتوهی کورد تانی کورده وهی دوو شه ری به ده ستوه وه ۰ له شه ری به که سی جیپاسی دا که کوردستان و هه رسی روژ هه لاسی شه وه راسته ناوجه ی ریز ده ست لات دابش ده کرا و شمیر بالسته کان شمیرانوری عوسمانان له سهر بک هه لوه شاد و نه نامت به پشه مدی ۲۲ ید سووری کومه لی بهتوهی کان اصمقا لام ده سوانه کوردستان بهر شه تئو سسختی مه دا سی سهرامی جاوه دیری ۰ به لام هه ل و سه رچی دراکه سووسی کومه لاسنی و نا سووری کوردستان و به نامت سووسی رشکراوی سیاسی و شیار و وریا که پشماوی لهو کانددا و هه ری جیپان به جوانی هه لسه بکشی دهر ر له و گانه ش دابکا ری و هری کوردستان به خانه بهر چاو و شه ری بکا. سوو به هوئی شه وه که که لی کورد له تور. کما و شران نه نواسی له برانه وهی شه کله لک وهر بکری و پروونه وه به کی بک کرتسو و هاو ناهه نکه بیک شه می که لکی تئ وهر بکری. شه ری دووه سی جیپاسی که سوو به سویشکاسی فاشرم و له بهر بک هه لوه تانی سسختی موسته عه رانی و رشکاری که لیک کهل و بهتوهی له بئ ده ستی شمسهار و بیک

û bahşên han bigihêne xelkê çihan. Bîrandarên bê hejmar ji piçûktirîn yarmetiye dêparin. Eger car û carnan doktorêk ji rêxistînek xêrxazê Rojava biçîne wî welatê, tiştek wisa tê dîtin ku çûna wan dibe sebebê tiştek ecêb. Mirov bi ecêbmayî dipirse, çawa di vê sedsalê de di merkeza yarıstaniyete de ev çnayetên wîha li gel Kurdan tê kirin û dibe pêwîstiya jiyana xelkê Kurdistan.

Bi hezaran Kurd ku bûne qurbana zîlm û tehdaya rejîmên dîktator û dagirker yê Tirkîyê, Iran û Iraqê, aware û derbederê derve bûn, ji welatê xwe dûr di hel û mercek dijwar de dijîn, di rasteqînî de, ji tîrsa ejderha-ye, lîfçayî marê di bin puşê kirine.

Lêbelê, li ser van halan de jî ew Kurdên aware û derbederan heta yek demek jî, ji xuşk, bira, dê, bab û hem-welatiyên xwe jî bîr nakin. Bi giyan û laş, xem û bi bîr- nîna yê berêzên di cî de hiştî dikin. Wezîfa herî piçûkî yê wan Kurdan eve, ku hewara gelê Kurd yê bindest bigihînin van welatan, ku îddîa haverxî û dostaniya mirovatiyê dikin û rêz li beyanname Netewa Yekbûyî û mafê mirovatiyê digrin.

Sebebê weşandina vê rojnamê ya yekemîn, gavavêtina ji bo cî bi cî kirina vê wezîfa han a mirovatiyê û welatparê- zî ye. Rûpelên vê rojnamê gişk di aliyê jiyana tehl û dax- darî ya rojane yê xelkê Kurdistan, bi bêxerez û bi awakî rasteqînî tê bide belav kirin.

Rojnama "SERDEMÎ NÛ", ji bo tu îdeolojîyek tay- betî propagande nake. Her di dema me de, di dijê kevn- perestiyê ya di hemû qaib, şikl û şeweyek de, xebat û şer dîke. Rêz li bir û bawerîya pêşkevîxwazî û dostîtiya mirovatiyê digre. Di rîya aşîtiyê de bi awakî xurt dijê tîbîxatên kevnepersaf û belavkirina gumana sîstatiyê disekîne û dijîtiya wê dîke.

Li ser rûpelên vê rojnamê cî ji bo hesab pêkîrîngî siya- sî û guruhî yê parti û rêxistinên Kurdî nîne.

"SERDEMÎ NÛ", nakokîya di nav parti û rêxistinên de parêzgerî qet li tu parti, guruh û rêxistînek nake, pa- rêzgerî tenê ji bo mesele rawayî ya hemû xelkê Kurdist- anê de bike. Lêbelê, her di wê waxî de ji, bi tundî û bi şeweyek mantiqî dê li ser van rê û kirînan bikole û evan kînanê de îfşa bike, ku asteng bixîz li ser rêya mafê rawayî ya netewa Kurd.

Rojnama "SERDEMÎ NÛ", ji bo li Kurdistan demok- rasîyêk bi îstîkar û ji bo gelîştin û azadiya mafên miro- vatiyê ya gelên danîştîwî yê Iran, Iraq û Tirkîyê parêz- gerî dîke. Tu şik tê de nîne, ku rêz girtina van mafên azadîyên demokratîk, baştirîn xwediyên wan serbixwe- yê niştîmani ye.

Rojnama "SERDEMÎ NÛ", bi awakî germî layengîriya biratiya gelê Kurd, Tirk, Fars û Erebi û kêmayetiyan dîn dîke, dijê propaganda jarh û nijadperestî û nasîonaftîna tengnêrîn xebat dîke. Em destê birayeti yê parti û rêx- istinên pêşkevîxwazên ên wan welatan digrin, li gora heza xwe parêzgeriya amanca wan a rewayî, mirovati û pêşkevîxwaziye dikin. Dost û dijmanê tevgera rizga- rîxwazî ya netewa Kurd didin nasînin. Heqaniyeta mesele netewa Kurd a 20 milyon, ku wê hemû netewe- yek mafê diyarkirina çarenivîsiya xwe bi destê xwe bike, em ronî dikin. Nivîsandinên weşanê çîhanê yê li ser rewşa mesele Kurd, ku pêwendî bi tevgera rizgarîxwazî hebe, emê li ser rûpelê vê rojnamê belav bikin.

Em di pîgawa yekemîn de pişt li heqaniyeta wê karî girê didin, ku em parêzgeriya wê karî wezîfa xwe ya herî giring dizanin. Em bi hevedî, hevdi û hevhangîya gişk xuşk û birayên xwe pişt sturîn û em di vê wezîfa pîroz de çavtîyê dikin hun yarmetiya me bikin.

ev hejmara gele mezîne û dibe 10 mlî yon be. Ew çavkaniya ku hejmara Kurda kêmîrîn 10 milyon nîsan dîde çavkanî yek resmî û baweran a Tirkî ye. Di he mî kerteyên nîzami (leskerî) ên Tirkî yê de besek mixaberatê heye û ser bi mixaberata leskerî ve ye. Ev besên mi xaberatê, di warê nijad û neteweyî de rewşa eskera vedikolîn. Lê tîgîhiştî- na ve ne zehmet e.

Berhemên vekolînê ev dezgehên nî- zami di kitêba rojnamevan ê Tirk Meh- med Ali Bîrand, "12 Ê Ilonê saet 04" (1984) de hatine weşandin. Ev nava, ta rîxa hukûm bi dest xistina cunta les- kerî ya Tirkîyê diyar dîke. Bîrand, se dem bi wan berhema serînc radîkese û wîha dînivîse. "Li Tirkîyê ew kesên ku ji bo eskerîyê navê xwe dînivîsî - nin, ji sedî 20'ê wan di babetê nijad

de Kurd in. Hejmara kurda dighê sedî de 20. Wêk tê zanîn nifusa Tirkîyê 50 milyon û sedî de bîstê wê dîke 10 mlî yon. Ew tîstên ku ji bo Kurd û Tirk hevbes in, ew jî ew in ku her du jî misilman in û di dewleta Tirkîyê de bi hev re dijîn. Lê, di warên heşt û nîşe neteweyî, nijad, zîman, awayê jî yan û dab û tore de du neteweyên cîda cîda ne.

Di van salên dawî de neteweyê Kurd dîsa dawa mafên xwe yê neteweyî dîke û dixwaze ku mafê diyar kirina çare - nûs û pêkanîna dewletek serbixwe bête nasîn. Gesbûna bizava rizgarî ya nete weyê, Kurdistan û pêşdecûna xebata çekdarî nîsandarê wê ne. Ev ne tîste- kî nu ye. Kurda gelek çaran serîhlîda ne. Di serdemê Osmanî û her di demê komarî de.

Paş damezrandina komara Tirkîyê , di sala 1924 de li devera Hekarîyê serhildanek mezîn pêkhat û çekdaran bi tevayî 79 roj li hember leskerê Tirk şer kir. Lê serhildan hatê temir andîn. 45 avayiyên Kurdan hatin se - witandin û ruxandin. Ew serhildana ku li Tirkîyê û li Ewropa pîr deng daye bi navê Sorîsa Şex Sedî tê nasîn û 1925'a de rû daye. Vê serhildana cara pêşîn li devera Elazîzê destpêkir lê zû necû, tesîr li ser Sêrt û Hekarî jî kir. 10 hezar sorîsgerên Kurd li bajarê Xarpûtê leskerê Tirk xîkandin û bajar bi dest xistin. Du car êris birin ser Diyarbekir ku bajarek sere- kî ye Kurdistanê ye. Lê ew serhildan jî hate temirandin. Paşê ji salên 1926 heya 1928'a 1937 heya 1939'a hi- nek serhildanên salîn û biçûk jî çê - bûn. Lê cî mixabîr ku wan serhildana - nê yê dengê mezîn neda û di nav birû- raya giştî ya Ewropa û çîhan de zêde nehatin bîhîstin. Ji ber ku desalata- rên Tirk nedîhist ku deng û behsa wan serhildana biçê derveyê welêt.

Tu car sansur li ser çapemeniyên bizav a neteweyê Kurd ra necûye û Kur- distan jî tim û tim ji bo biyanîya her navceyê qedexe bû.

Di salên dawî de mesele Kurdistan serê hikûmeta Tirkîyê gelek dîhesîne. Wêk di kitêba binavkirî ya Bîrand de tê xwûya kirin, mesele Kurd yekek ji meseleyên giring bû ku cunta leskerî ya 12'ê Ilonê li ser mijûlî bûye. Hîkû metên berê nedîkarîn wê meselê çare - ser bîkin. Her piştî bi serda hatina cunta leskerî 15 navceyên Kurdistan a Tirkîyeyê îdara şîdandî (orîfî îdare) hate pêya kirin. Lesker bo paksazî ya "Kurdên cîdakar" (karbîdestên Tirk tê koserên Kurd bi awayî dînavînin) êrî- sek mezîn anî ser mîntiqê. Di van êri- sa de hezên pêya, top û balafir jî besdar bûn. Di bi dehan gund hatin bom- baran kirin. Xelkê bi dehan gundan jî ji cîwarên xwe derxistin û bi rê kî - rîn rojavayên Anadoluê. Bi vî awayî dixwazî ku Kurda di nav Tirk a de bi- helînin. Bi sedî Kurd hatin kustin û bi hezaran kes jî xistin zîndana û da digehen bi komelî li dij Kurda dest bi kar kirin.

Çawa ku Ajansa Anadoluê û ya Frans Press dîde xwûyakin di 19'ê Sibata 1985'a de dagdeh di derheq 633 xebat- karên bizava azadîxwaza neteweye Kurd gihîşt biryarê û ji bo 220 kesî hîkmê îdamê hate dayin. 25 kes jî bi ebed mehkûm bûn, gelek jî ji 20 heya 30 salan mehkûmê hepsê bûn.

Li gor xeberên resmî yê Tirkîyê ji heya Gelawêja 1984 heya Gelawêja 1985 di Kurdistanê de (navceyên rojhî- lata Tirkîyê) 102 bûyer pêkhatibûn ku pîraniya wan di navbera pêşmergeyên Kurd û leskerê Tirk de bi awayê çekda- rî rû dabûn. Di encama wan de 96 pêş- merge yê Kurd û 56 serbazên Tirk û 63 hevvelatiyên Kurd hatibûn kustin, 390 kes hatin girtin û dan ber dadîga ha leskerî.

Li gor agadariyên Komîta Mafên Mi- rovayî, jî derba 12'ê Ilon a 1980 pê

ve ango di navbera sê salên dawî de 81,634 Kurd hatine girtine bîncav û dadgahê bi daxwaza îdamê ve di der he qê 6353 kesa de dawa vekir. 5550 kes jî wan, xebatkarên bizava cep û bizava rizgarî ya neteweyê Kurd bûn. Heya nîna jî bêtirî 440 kesên bi cezê îda- mê hatiye mehkûm kirin.

Nêzikê 50 hukûm hatiye çîbîci kirin. Pîraniya mehkûman û ew ên ku cezayê wan bi awayê îdamê hatiye çîh jî teko şerên Kurd in. Dîsa li gor hînek nûçe yê dîn ew Kurdên ku di 1984 de hati- ne girtin, hejmara wan jî 14 hezar ke- sî bêtir e.

Nunerê taybetiyê Ajansa Pres a Em- rîkî Stefan Herst ku çûye Tirkîyê û behsa wan buyaran dîke.

"Di her pînc deqîqek de carê du po- lîsên modern ve di kolanên tarî yê bajara Hekariyê de hatûcû dikirin. Di vê navça hejar de ku Kurd dijîn, ser- bazên Tirk tu car hat bi asayîs na- kin. Subay dibêjin, Kurdên "çete" jî nav rakirin, sereqêjî û nerehetiya Tirkîyê a rojhilata keyrî me her ber- dewam e. Li bajarê Hekarîyê tenê yek nexweşxana heye lê bê doktor e. Li gel wê bi girtîgehan ve tijiyê. Suba yek Tirk dîgo. "Ewana mek wêk dagir- ker dibînin û dixwazî ku dewletek wan a serbixwe hebe."

Di devera Kurdistan de an Enadola Rojhilat de her li nêzik sînorê Ye - kîtiya Sovyet û yê Rojhilata Navrast de tekek pîncên leskerî û bîncayîr rakert ên Emrikayî û yê hêzên peyman NATO'yê çîh digirin. Ji ber wê yekê jî Emrika û hevpeymanên wê yê Etlasê di ware mesele Kurd de siyaseta bîden giye bi resmî girtine pêş xwe. Li bir- ûraya giştî ya çîhanê giringîyêk mezîn sanî ve meselê dîde. Di cend welatên Ewropa Rojava de melbendên deng û beh- sên çanda Kurd hatine vekirin. Nûner- ên parlamana, sedem bi mesele Kurd û bînnîgîrîna mafên mirovayî li Tirkî- yê pîsnîyar dîkin û li hember Tirkî- yê siyaseta hikûmetên xwe di vî warî de gunehar dikin. Hikûmeta Tirkîyê sedem bi damezrandina Enstîtuya Kurd li Parîsê ne rizayiya xwe daxwûyandin. Wezîrê derve yê Fransa wî demî Jak Şi- raq di bersîva xwe de wusan got. "Tê- nagem bu cî ne rizayî nîsan didin ? Ma hûn nabêjin li Tirkîyê Kurd nîka..."

Nunerên sosyal demokrat ên Almanya Rojava Hober Yugin û Dofi Luk û nûne- rê Partiya Sinayîya Sinayder hikûmetê xwe gunehar kirin jî ber ku hikûmet di warê leskerî de arîkarî ya Tirkîyê dîke, her dibe hevbesê gunehên dewle- ta Tirk ku li hember Kurda dest bi ser kirîye. Wan dixwast ku piştgiriya lesgerî jî Tirkîyê ne neyê kirin û a- rikarî bê kutîrin.

Belê mesele Kurd edî dest pê kiriyê ku bîce nav refê siyaseta navneteweyî. Edî tu kes nikare pêşiya wê bigire ku nekeve rojev a rêxistinên navneteweyî.

پاشاوهی لایمری ۸ کورد و سالی ۰۰۰

گرنگی مههله‌ی کورد که مههله‌ی نهمه‌ی ۲۰ میلیونیته له مههله ناوجمیانته که ستر بیه کهمه‌سر- بکا دروستیان دهکا و ئه‌مانخانه بئش ونو و ئیزى سوقبى ئه‌مریکى بۆ کهم کردنه‌ی نه‌قه‌مى ئاتومى و به‌ئوبى له پێوه‌ی نه‌قه‌مى ئاتومى دا . کوردستانى نهمۆ کوردستانى پاش شەرى بیکه م و دوه‌ی چه‌پانى بیه . نهمۆ کوردستان مه‌له‌ندى هیزکى حساب له‌سر کراوه له روزه‌لاتى نهمۆ راست دا . هیزکى نه‌ ئه‌ئى له به‌ر چاوبگىرئیت و به‌شدار بیکرئله فرمانى چاره‌ سه‌رکردنى گه‌رو گه‌رته‌کانى ناو- چه‌دا . بئلى مه‌له‌ی کورد بئکهمله مه‌ودا ئالوزه‌کا- ئى مه‌له‌ی روزه‌لاتى نیریک و ئیوه راست . هيوادارین سالى ئاشتی چه‌پانى بئینه سالى ئاشتی هیزه‌کانى بزونه‌ی رزگاربخوازی نهمه‌ی کورد و ربه‌رانى جوولانه‌ی کورد بۆ به‌کئى و بئک هئبانى ناوه‌ندى جوولانه‌ی رزگاربخوازی کورد هه‌نگاو بئین و له‌به‌ر زبانی لوله‌ی نه‌فه‌ک ئاراسته‌ی سینگى روله‌رحمه- ئکئشانى گه‌لى کورد نه‌ که م .

SER GOTAR

Netewek xwedî kulturek keynare û bi qîmetbûna di navça herî girîng a Rojhilata Nêzik û Navîn de di nav şerf man û nemanê de ye.

Netewa Kurd çend hezar sala bi mil û diran bi hemû hêzên xwe ve ji bo nav nîşana kultura netewî û di welatê xwe yê ji bab û bapîran ve mayî bi mîrani parêzgerî dake. Navê wî li gel mîrani û camêriyê re kirîye. Di dirêjahiya xebata sedan sal û sedsalan a tund de piştî gelek dijminên xwe li erdê xistîye û bi xwe jî her bi âvayî li ser piyan maye.

Gelek çaran dijminê fêlbar, ku di meydana şer de nekarîye li hember raweste û dijîtiyê li gel bimeşîne bi nemerdî, bi çekê fêlbazî û derewan li erdê xistîye û welatê xwedan pit û bereket a Kurdan kirîye meydana talan û şelandinê. Di rasteqînî de di xebata van hezar salan de çekê herî tuj a dijminê netewa Kurd; xapandin, duberekî fir û fêl bûye.

Derveyî vî, li ba xebatgerînan jiyana netewa Kurd têkiliya kultura wan li gel netewe û havçerxa keynare nav daniştivanên çiranên Kurdistanê têkiliya bi dilxwazî û an jî bi zorî li gel wan qewm û netewan, di alkî bûye sebebê berzbûna raddeya kultura wî û di alkî din de jî imkanên wisa dest ketîye ku nexşa xwe di wê havçerxê de bide diyarkirin.

Rola xebata netewa Kurd di hûn avêtin û dewlemed-kirina wê havçerxê de şewqdar bûye, ku bi havçerxa Islâmê hatiye nasîtin, nema dibê di mûlek de bê avêtin. Heta dijminên netewa Kurd jî li ser gişk hewil dana raya narewa, nekarîye vê rasteqîniyê li ser rûpela dîrokê bimake.

Di pêvajoyên cûr û becûr de li nek xebatên netewa Kurd jî ne her li Kurdistan, belkî li ser gelek navçên çiranî jî dest xilata wî hebûye û kultura wan qewm û netewan parastîye.

Di sedsala herî tarî de, ku ew jahra teassubî ya dîni hunera musîqî bi guncê qebul kirîye, çandin xebata hunermendên Kurd, hûnerên xwe parastine û di vî rîyê de xizmetê ji hunera mirovafîyê re kirîye.

Di sedsala nû de û di wê waxî de, ku netewa Fars, Tirk û Ereb di welatên bîndestên Iran û Osmanîyan de şunewarên havçerxî ya nû re rû bi rû bûne û ewan dî-ne û nasîkirine, li neteweyên Rojava bi domazirandina partî û rêxistinên siyâsî û weşandina kovar û rojname, rîya xelabûna payemayîne ditine, bi taybetî ronakbîrên netewa Kurd jî rêxistinên siyâsî yên Kurdî damezrandine, bi zimanê Kurdî weşanên siyâsî û edebî belav kirine û ji bo tekoşin, nûxwazî û pêşkevîne sermaye danûne.

Şarezabûna bi mefhumê "ata-nasyon" (ced-netewe) û hewl dana nasyonîlîta tengnêrin a Fars, Tirk û Ereb, bo sebebê jî holê malîna wan dewletên ku bi yek perçe dihesabandin û her bi xwe jî bûne çiyên pêpezkirinên xususiyetên taybetî yên wan qewm û netewên bêdesthilatên daniştivanên Iran û Osmanî. Di vî serdemê de ye, ku li gişt mîlên kulturî, êkerî û siyâsî şerekî bê daxaz li ser netewa Kurd de hatiye domandin û di pêvajoya van 150 salî dawiyê de dirêj dibê tê.

Em dikarin bi eşkera bîjin ku di vî çîhanî de qet netewek qasî netewa Kurd jî bo parastina nav û nîşana xwe ya netewî, kulturî û dîrokî xebatê nekirîye û qet netewek qasî vî netewê jî bo xweragirtin û parastinîyê can û malê xwe feda nekirîye. Di sedsala me de netewa Vî-etnam û Cezayîr di pênav xebata nîzgarîxwazî ya netewî de zîyanên gelek mezin dîne û bi xwîna netewa xwe li ser rûpela dîrokê hêjartinên mîranîyan dane nivîsandin. Eger em temamî têkçûn, zîyan, birîn û kuştinên xelkê Kurdistan daxin holê û bihejmêrin, ew qas zêdedil-şewate, ku laşên mirovên dilkevir dikare bikerîzîne.

Bêgoman ger em zerr û zîyanê netewa Kurd li gel xelqê Cezayîr û Vietnamê muqafêse bikin ji wan ne kêmtire. Rewşa coğrafya Kurdistan û ew dewletên gemarên ku nebûna netewa Kurd qebul dikin, rewşek wisa pêk-anîne ku netewên çîhanê kêmtir li rewşa rasteqînî ya Kurdistanê agahdar bibin. Her niha jî di xebata çekdarî ya beşên çûda çûda yên Kurdistanê de, rojê bi dehan û bi sedan kes jî lawên vî netewê tê kuştin. Bê ku ev deng

Binhere Ru. 11

MESELA KURD LE TIRYA

Kovara "Novy Jivot" ku organa tê-orîkî ya Partiya Komunist a Bulgarîs-tanê ye, di hejmeta xwe ya yazdemîn de (1985) bi îmta Dimitrî Georgiyof li ser mesela Kurd gotarek belav kir. Ji ber girîngîya naveroka wê gotarê, me ew bi kurtî wergerand ser zimanê Kurdî û di vir de pêşkeşî xwendevanan dikin.

"Di vî dawiyê de mesela Kurd li Tirkîyê, bîruraya qistî ya Ewropa û çîhan, parlamenê Ewropa Rojava, Komîta Mafên Mirovafîyê kîşand û gelek hikumet û welat li ser vî meselê mijûl bûn. Bêguman hikumeta Tirkîyê, her Tirk û Kurd jî di vî warî de gelek hesas in û ji her kesî bêtir bal didin vî meselê.

Li Tirkîyê ne ku tenê ji Kurdan behskirin her wiha serzar anîna Kurd jî bi resmî qedexe ye. Ji Kurdan re dibêjin "Tirkên çîya". Lê çî heye ku Kurd li hember vî qedexekirinê radi-westin û her ji xwe re dibêjin Kurd.

Di seranserê Tirkîyê de jî Kurd he-ne. Li gor çavkaniyên Kurdan ew kes-ên ku bi nijad ve Kurd in û li Istan-bolê cîwar bûne hejmeta wan digihê milyonekî. Lê sabit kirina wan hejma-ra jî karek giran e. Ya girîngî ew e Kurdên ku cîda ji Tirkîya û wek netewe-yek serbixwe heşt û hisê xwe yên nete-weyî parastine, di bi dehan vilayetên Anadola Rojhilat de her cîwar in. Ew axa di warê etnografî de gelek zelal û ronî ye. Di nav navçan de Tirkîya kêmnetewek berçav dikenin. Rêberên bizava rizgarî ya neteweyê Kurdî di vî babetî de wiha dibêjin: "Dî Kurdistanê de em ne kêmnetewe ne, em gelek cîda ne û neteweyek serbixwe ne. Ji bo azadî û serbixweyî xebatê dikin."

Li gor encama vekolînek sosyolojîkî ya rojnameyê hefteyî ya Tirkîyê bi navê "Yön" ku hejmeta wê ya pênçan di 18 ê Ilona ... hatiye weşandin wiha tê gotin. "Di 12 vilayetên Anadola Rojhilat de wafî nakarin bê bêsariya kesê kî sêyemîn tercuman li gel xelkê bi-peyivin. Piraniya wan vilayeta Kurd e û navên wan ew in. Diyarbekir, Hekarî, Bêlîs, Sêrt, Elezîz, Erzincan. Di be-şê mezin ên wan de bi Kurdî tê axaf-tin ku ew zimana ji Tirkî cîdatir e."

Ji ber ku li Tirkîyê Kurd ne wek kêmneteweyek tîn qibûl kirin, di tu serjîmêrên resmî de hejmeta wan ne di-yar e.

Li gor çavkaniyên bizava rizgarî û netewîya Kurdistan, 12 milyon Kurd li Tirkîyê dijîn. Hin kes dibêjin ku

Binhere Ru. 11

tiyman bînin. *Le ser wemeyî zîyan û tîkîkîştîyanî
taovarîkanî de re we û weşanî şorşkerîyanî -
wlat de tîkê û basî û nuosrawe man bîwîntîrîn û
lem rîkîyêwe be kîrdê we le tîkîkîştîyanî "se r -
de mi noy" da be şdarî bîkîn. "se rde mi
noy" le ber de sîyî şîwîyî be rîz dabe û be
hawkarî û barwecî şîwîyî beşt ne sture .
nadrî sîyî şîwîyî bejm çore ye

M. Kh.
Âlgatan 16 - 4 TR
13300 Soltsjôbaden
Stockholm
SWEDEN

ئولوف پالمه 1987

له و شانه دا كه "سهرده مئى نوى" ده چوه زىر-چاپ، خه به رىكى دلته زىن و ته كاندر له ته له فىز-بوسى سوئيد بلاو كرايه وه .

سه عاتى 11 نويموى شه وى 28ى فئوربه كانسك ئولوف پالمه ، سهروكى حىزبى سوسال ديموكرات و سه روك و موزىرانى سوئيد له سینه ماهانوبه دهر و له كهل خىزانى بو مال دهكراوه ، دستىكى پيس و رهش و چه په ل و جنايه تكار ، تهغفى لى كرد ودلى پر له خوشه وىستى وناشتى خوازى شهو مروفه مه زنه لى كار خست و كوچى دوامى كرد .

خه بهرى كوشتنى ئولوف پالمه و لك كاره ساتى هه ره دلته زىنى ساله كانى دواى شه له سه رانه رى جىهان دا دهنگى دابه وه . ئولوف پالمه نك ههر بو ناسايى خلكى سوئيد و په ره پيدانى نازادى و ديموى كراسى هه ولى دندا ، بلكوو هه ميشه بو ناشتى جىهانى ، بو دوستايىتى نبو گه لان ، بو پىئادانى لى قهوماوان ، بو كوژخه نه وهى ناگرى شه و ناكووكى نىبو دهوله تان ، دزى كوژه بهرستى و روكه ز بهرستى ، به هموو توانوبه خهسانى دهكرد . ناوى شو لوف پالمه له كهل مروقايىتى و به شه ر دوستى وناشتى خوازى تىكه له . مرفنى ئولوف پالمه نك ههر بو خه لكى سوئيد ، بلكوو به كشت مروقايه تى ، بو ناشتى جىهانى و به گه لانى زىر ستم و ليقه و ماوزىيان و به زارىمكى گموره بوووزو له بهرى ناباته وه .

دهستى نووسمرانى " سه رده مئى نوى " وىسراى سه حكوم كىرهنى توندى شه تاوان و جنايه ته ، له كهل و كارى ئولوف پالمه و له هموو خه لكى سوئيد سه ره خوشى دهكا و سىياسىتى ناشتى خوازى ئولوف پالمه له سوئيد وله سه پيدانى جىهانىش دا ههر لىزىمى هه پىي .

هاو نشتانانى خوشمويست

خوبنه رانى بهربرى كورد

روژنامهى " سه رده مئى نوى" به هاو كارى و -

بازمه تى چه ند روناكبرى نشتانبه رو ره رى

كورد بى دهىته مه پيدانى سىاسى و شه ده ب

و روشمبىرى كوردى و دهيه وى شان به نا تى-

گوژگار و بلاو كراوه پيشكو نختوازمكانى كورد

له بارهى ناساندنى مافى رهراى ته تهوا په تى

كورد و بلاو كىرهنه وهى دهنگ و باسنى خه باسنى

چمكدارانه و تىكوكوشانى هيزه شوژشكيره كانى

كوردستان، له قارودانى جنايه ت و تاوانى رىز-

بمه شوژبىتى و كوژه په رستمكانى زال به سه ر

كوردستان دا ، وه له بارهى پهره پيدانى زمان

و شه ده ب و كولتورى كوردى بهوه ، نه ر كسى

نشتانانى خوژ به جى بگه به نى .

لهم بواره دا روژنامهى " سه رده مئى نوى" -

بهرستىكى تهواوى به بارمه تى مافى معنم-

وى رووناكبىرانى شوژشكىر و نشتانبه روهرمانى

دلسوز هه به .

له كهل " سه رده مئى نوى" پبهوه ندى بگرن،

به بلاو كىرهنه وهى روژنامه، به فروشتنى، تهئا-

نووسىن، به پيشتياوو ره خفهو رهتوبىتى بارمه .